

ในพระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์ ศาลรัฐธรรมนูญ

คำวินิจฉัยที่ ๒๕/๒๕๕๖

วันที่ ๑๐ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๕๖

เรื่อง นายทะเบียนพรรคการเมืองขอให้สั่งยุบพรรคพลังมหาชน

นายทะเบียนพรรคการเมืองยื่นคำร้อง ลงวันที่ ๑๘ ตุลาคม ๒๕๕๕ ขอให้ศาลรัฐธรรมนูญ มีคำสั่งยุบพรรคพลังมหาชน ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๖๕ วรรคสอง

ข้อเท็จจริงตามคำร้องและเอกสารประกอบ สรุปได้ว่า พรรคพลังมหาชนจัดให้มีการประชุมใหญ่สามัญ ครั้งที่ ๒/๒๕๕๒ ในวันที่ ๒๕ พฤษภาคม ๒๕๕๒ และได้มีหนังสือถึงนายทะเบียนพรรคการเมืองแจ้งให้นายทะเบียนพรรคการเมืองทราบและพิจารณาตอบรับการเปลี่ยนแปลงข้อบังคับพรรคและกรรมการบริหารพรรค แต่เนื่องจากนายสุวิทย์ ธนาปกิจ เกร็ดฎีกพรรคมีหนังสือ ลงวันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๕๒ ร้องคัดค้านการแต่งตั้งคณะกรรมการบริหารพรรค เนื่องจากเห็นว่า การประชุมใหญ่พรรคมีองค์ประชุมไม่ครบตามข้อบังคับพรรคที่กำหนดไว้ว่า การประชุมใหญ่พรรคต้องมีสมาชิกพรรคมาร่วมประชุมไม่น้อยกว่าหนึ่งร้อยคน โดยเฉพาะเอกสารรายงานการประชุมและผู้เข้าร่วมประชุมไม่ตรงกับความจริง ซึ่งนายทะเบียนพรรคการเมืองมีหนังสือ ลงวันที่ ๕ กรกฎาคม ๒๕๕๒ ให้คณะกรรมการบริหารพรรคพลังมหาชนรวม ๒๒ คน ไปชี้แจงโดยนำเอกสารที่เกี่ยวข้องไปด้วย ปรากฏว่า มีกรรมการบริหารพรรค ๘ คน ชี้แจง โดยชี้แจงด้วยตนเอง ๔ คน รวมถึง นายสุวิทย์ ๑ ผู้ร้องคัดค้านด้วย จากการชี้แจงเป็นไปทำนองเดียวกัน ว่ามีสมาชิกพรรคมาร่วมประชุมเกินกว่าหนึ่งร้อยคน ซึ่งครบองค์ประชุม

ส่วนเรื่องที่นายสุวิทย์ ฯ ร้องคัดค้านเกิดจากความเข้าใจคลาดเคลื่อน และขอถอนคำร้องคัดค้าน แต่โดยที่ บัญชีรายชื่อผู้เข้าร่วมประชุมใหญ่สามัญ ครั้งที่ ๒/๒๕๕๒ ของพรรคพลังมหาชน ตั้งแต่หมายเลข ๖๐ เป็นต้นไป มีลักษณะเหมือนลงนามด้วยบุคคลคนเดียวกัน นายทะเบียนพรรคการเมือง จึงได้มอบหมาย ให้สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งตรวจสอบข้อเท็จจริง

สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง มีหนังสือ ลงวันที่ ๑๖ สิงหาคม ๒๕๕๒ ถึงนายทะเบียน พรรคการเมือง เพื่อทราบและขอความเห็นชอบ ตามที่นายทะเบียนพรรคการเมืองได้มอบหมายให้ เจ้าหน้าที่ตรวจสอบทะเบียนสมาชิกพรรคที่ได้ลงลายมือชื่อในบัญชีผู้เข้าร่วมประชุมใหญ่สามัญ ครั้งที่ ๒/๒๕๕๒ ตั้งแต่หมายเลข ๖๐ เป็นต้นไป มีลักษณะเหมือนลงลายมือชื่อด้วยบุคคลคนเดียวกัน ณ สำนักงานใหญ่ของพรรคพลังมหาชน นั้น ปรากฏว่า ได้พบเอกสารเกี่ยวกับสมาชิกดังกล่าวแต่ยังไม่ ชัดเจน เนื่องจากเอกสารดังกล่าวบางส่วนไม่มีการลงชื่อสมาชิก จึงให้พรรคจัดส่งเอกสารใบสมัครเพิ่มเติม ซึ่งพรรคพลังมหาชนได้จัดส่งใบสมัครสมาชิกพรรคผู้เข้าร่วมประชุม จำนวน ๑๐๘ ฉบับ พร้อมชี้แจง ยืนยันว่า มีสมาชิกพรรคเข้าร่วมประชุม ๑๐๘ คน ผู้สังเกตการณ์และนักหนังสือพิมพ์ รวม ๑๐ คน การประชุมถูกต้องและเป็นไปตามข้อบังคับพรรคทุกประการ จึงได้นำเรื่องดังกล่าวเข้าพิจารณาในที่ประชุม คณะกรรมการที่ปรึกษานายทะเบียนพรรคการเมืองซึ่งที่ประชุมมีความเห็นตามที่สำนักงานคณะกรรมการ การเลือกตั้งเสนอว่า เพื่อให้เกิดความชัดเจนขอให้นายทะเบียนพรรคการเมืองใช้อำนาจตามพระราช บัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๗ เรียกบุคคลผู้เข้าร่วมประชุม มาสอบถามข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการประชุมใหญ่ของพรรคพลังมหาชน เมื่อวันที่ ๒๕ พฤษภาคม ๒๕๕๒ โดยเฉพาะบุคคลตั้งแต่หมายเลข ๖๐ เป็นต้นไป ด้วยวิธีการสุ่มเรียกบุคคลหมายเลข ๖๐, ๖๕, ๗๐, ๗๕, ๘๐, ๘๕, ๙๐, ๙๕, ๑๐๐, ๑๐๕, ๑๑๐ และ ๑๑๕ รวม ๑๒ คน ซึ่งนายทะเบียน พรรคการเมืองเห็นชอบและมีหนังสือลงวันที่ ๑๖ สิงหาคม ๒๕๕๒ เรียกบุคคลมาสอบปากคำตามเสนอ ปรากฏว่า มีผู้มาชี้แจง ๗ คน คือ บุคคลผู้มีรายชื่อในบัญชีผู้เข้าร่วมประชุมใหญ่ ลำดับที่ ๖๐ นายอ่อน อำนาจ ลำดับที่ ๖๕ นางหนูเอื้อ คำปัญญา ลำดับที่ ๗๐ นางประกาย จุปะมะภา โดย นางหนูเอื้อ ฯ และนางประกาย ฯ ได้มอบอำนาจให้นายเสาร์ สุผา บุคคลลำดับที่ ๖๖ มาให้ถ้อยคำแทน และนายเสาร์ ฯ ได้ให้ถ้อยคำแทนไว้เช่นเดียวกับนายอ่อน ฯ พร้อมให้ถ้อยคำตนเองไว้ในทำนองเดียวกัน อีกด้วย นอกจากนี้หัวหน้าพรรคพลังมหาชน มีหนังสือลงวันที่ ๒๔ สิงหาคม ๒๕๕๒ ส่งคำชี้แจง เป็นหนังสือของบุคคลทั้งสองด้วย ลำดับที่ ๗๕ นางสุคนธ์ กิติพันธ์ โดยนางสุคนธ์ ฯ มอบให้ นายประชัน กิติพันธ์ สามีมาให้ถ้อยคำแทน ลำดับที่ ๘๐ นายมอน คนฉลาด ลำดับที่ ๘๕ นายสำรวย จงเทพ และลำดับที่ ๑๑๘ นายชัยสมบัติ หวานเย็น โดยได้ชี้แจงตรงกันว่า เป็นสมาชิกและเข้าร่วม

ประชุมใหญ่พรรคพลังมหาชน ในวันที่ ๒๕ พฤษภาคม ๒๕๕๒ จริง ส่วนอีก ๕ คน ไม่ได้มาชี้แจง เนื่องจากไปทำงานอยู่ต่างจังหวัด ฝ่ายเลขานุการเห็นว่า สมาชิกพรรคที่ได้มาชี้แจง ๗ คน ให้คำชี้แจงไปในทำนองเดียวกัน จึงน่าจะเชื่อว่าพรรคพลังมหาชนได้ดำเนินการโดยถูกต้องแล้ว แต่ที่ประชุมคณะกรรมการที่ปรึกษาฯ พิจารณาแล้ว มีข้อสังเกตว่า ลายเซ็นผู้เข้าประชุมใหญ่พรรค ตั้งแต่ลำดับที่ ๖๐ เป็นต้นไป มีความคล้ายกันมากเหมือนเป็นลายเซ็นของบุคคลคนเดียวกัน ประกอบกับผู้ให้ปากคำบางคนที่ได้แจ้งให้มาสอบปากคำ ไม่ได้มาให้ปากคำด้วยตนเอง คณะกรรมการที่ปรึกษาฯ จึงมีมติมอบให้ฝ่ายเลขานุการ โดยเจ้าหน้าที่ตำรวจที่มีความชำนาญในการสืบสวน และมาช่วยราชการที่สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งดำเนินการต่อไป

ในการประชุมคณะกรรมการที่ปรึกษานายทะเบียนพรรคการเมือง เมื่อวันที่ ๒๑ ตุลาคม ๒๕๕๒ ได้พิจารณาเรื่องและผู้แทนจากสำนักบริหารการทะเบียน กรมการปกครอง แจ้งผลการตรวจสอบรายชื่อผู้เข้าร่วมประชุมใหญ่ของพรรคพลังมหาชน เมื่อวันที่ ๒๕ พฤษภาคม ๒๕๕๒ ซึ่งปรากฏว่า ในฐานข้อมูลไม่ปรากฏชื่อตามบัญชีผู้เข้าร่วมประชุม ๓๐ คน แต่ยังไม่ยืนยันเนื่องจากบางรายชื่อเขียนไม่ชัดเจนและอาจมีการเขียนสะกดการันต์ผิดทำให้ตรวจสอบไม่พบ จึงมีมติมอบให้ฝ่ายเลขานุการดำเนินการขอให้สำนักบริหารการทะเบียนตรวจสอบอย่างเป็นทางการ ซึ่งผลการตรวจสอบข้อมูลบุคคลตามบัญชีรายชื่อผู้เข้าร่วมประชุมใหญ่พรรคพลังมหาชน จำนวน ๑๑๘ ราย ปรากฏผลว่า

- ๑) พบรายชื่อในฐานข้อมูล จำนวน ๗๘ ราย
- ๒) ไม่พบรายชื่อในฐานข้อมูล จำนวน ๒๖ ราย
- ๓) เลขประจำตัวประชาชนเดียวกัน มีนามสกุลเดียวกัน แต่ชื่อไม่เหมือนกัน จำนวน ๒ ราย
- ๔) อายุ ๑๕ ปี จำนวน ๑ ราย
- ๕) ตรวจสอบไม่ได้ ๑ ราย เพราะตามบัญชีรายชื่อ มีแต่นามสกุล ไม่ปรากฏชื่อ
- ๖) เป็นชื่อนามสกุลเดียวกัน ซึ่งมีหลายคน ไม่อาจจำแนกได้ ต้องรอรายละเอียดเพิ่มเติม จำนวน ๔ ราย
- ๗) มีความไม่ชัดเจนว่า เป็นบุคคลที่ร้องขอให้ตรวจสอบ หรือไม่ จำนวน ๓ ราย
- ๘) เป็นผู้สื่อข่าว จำนวน ๓ ราย

ที่ประชุมคณะกรรมการที่ปรึกษาฯ เมื่อวันที่ ๕ ธันวาคม ๒๕๕๒ มีมติให้ฝ่ายเลขานุการตรวจสอบบุคคล ๗๘ ราย ตาม ๑) กับทะเบียนสมาชิกว่า เป็นสมาชิกพรรคพลังมหาชนทุกรายหรือไม่

และให้แจ้งพรรคพลังมหาชนดำเนินการตรวจสอบบุคคลในรายการตาม ๒), ๓), ๕), ๖), ๗) และ ๘) ว่า มีอยู่จริงหรือไม่ และเป็นสมาชิกพรรคหรือไม่ โดยให้ส่งเอกสารหลักฐานยืนยันประกอบ เช่น ใบสมัครเป็นสมาชิกพรรค สำเนาทะเบียนบ้านหรือสำเนาบัตรประจำตัวประชาชน เป็นต้น ผลการตรวจสอบรายละเอียดบุคคลผู้เข้าร่วมประชุมใหญ่พรรคพลังมหาชนกับใบสมัครเข้าเป็นสมาชิกพรรคและแบบรับรองรายการทะเบียนราษฎรแล้วไม่พบข้อมูลบุคคลในฐานข้อมูลหรือต้องการรายละเอียดเพิ่มเติม จำนวน ๔๖ ราย ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง มีหนังสือลงวันที่ ๒๓ ธันวาคม ๒๕๕๒ ถึงนายทะเบียนพรรคการเมือง เพื่อทราบและมีหนังสือแจ้งหัวหน้าพรรคพลังมหาชนจัดส่งเอกสารเพิ่มเติม ส่วนเรื่องที่พรรคพลังมหาชนมีหนังสือ ลงวันที่ ๗ ธันวาคม ๒๕๕๒ แจ้งต่อนายทะเบียนพรรคการเมืองว่า ได้จัดประชุมใหญ่สามัญ ครั้งที่ ๓/๒๕๕๒ เมื่อวันที่ ๒๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๒ และมีมติให้เปลี่ยนแปลงข้อบังคับพรรคและเลือกตั้งคณะกรรมการบริหารพรรคชุดใหม่ เนื่องจากนายนิรันดร์ วีระธำรงค์ หัวหน้าพรรค ขอลาออกจากตำแหน่ง แต่การประชุมใหญ่สามัญ ครั้งที่ ๒/๒๕๕๒ เมื่อวันที่ ๒๕ พฤษภาคม ๒๕๕๒ ยังเป็นกรณีมีปัญหาสมควรตรวจสอบข้อเท็จจริงให้เป็นที่กระจ่างก่อน จึงเสนอนายทะเบียนพรรคการเมืองให้ชะลอการพิจารณาเรื่องแจ้งการเปลี่ยนแปลงใดๆ ตามมติที่ประชุมใหญ่พรรคครั้งหลังนี้ไว้ก่อน ซึ่งนายทะเบียนพรรคการเมืองเห็นชอบและมีหนังสือ ลงวันที่ ๓๐ ธันวาคม ๒๕๕๒ ถึงหัวหน้าพรรคพลังมหาชนขอให้ยืนยันว่า บุคคลที่เข้าร่วมประชุมใหญ่สามัญ ครั้งที่ ๒/๒๕๕๒ จำนวน ๑๑๘ ราย เป็นสมาชิกพรรคพลังมหาชน หรือไม่ โดยให้จัดส่งสำเนาใบสมัครสมาชิก สำเนาทะเบียนบ้านหรือสำเนาบัตรประจำตัวประชาชนพร้อมรับรองความถูกต้องของเอกสารดังกล่าวด้วย ทั้งนี้ภายในวันที่ ๑๔ มกราคม ๒๕๕๓ และแจ้งว่าได้ชะลอการพิจารณาเรื่องการเปลี่ยนแปลงข้อบังคับพรรคและคณะกรรมการบริหารพรรคไว้ก่อน

พรรคพลังมหาชน มีหนังสือ ที่ พมช ๐๑๔๕/๒๕๕๓ ลงวันที่ ๑๒ มกราคม ๒๕๕๓ ถึงนายทะเบียนพรรคการเมือง ขอเพิ่มรายชื่อผู้เข้าร่วมประชุมใหญ่สามัญ ครั้งที่ ๒/๒๕๕๒ แต่ไม่ได้ลงรายชื่อจำนวน ๒ คน คือ นายนิรันดร์ ๑ หัวหน้าพรรค และนายพรสัจญ์ เพ็ชรกิ่ง ผู้อำนวยการพรรค และพรรคได้มีหนังสือ ที่ พมช ๐๑๔๗/๒๕๕๓ ลงวันที่ ๑๔ มกราคม ๒๕๕๓ ขอส่งสำเนารายชื่อผู้เข้าร่วมประชุมใหญ่สามัญ ครั้งที่ ๒/๒๕๕๒ จำนวน ๕๔ คน และขอเพิ่มรายชื่อหัวหน้าพรรคและผู้อำนวยการพรรครวม ๒ คนมาอีกครั้ง ต่อมาพรรคได้มีหนังสือ ที่ พมช ๐๑๕๒/๒๕๕๓ ลงวันที่ ๑๗ มกราคม ๒๕๕๓ พร้อมคำชี้แจงลงวันเดียวกัน ถึงนายทะเบียนพรรคการเมือง ส่งเอกสารบัญชีรายชื่อสมาชิกผู้เข้าร่วมประชุมใหญ่สามัญ ครั้งที่ ๒/๒๕๕๒ เพิ่มเติมอีกจำนวน ๑๒ คน

พร้อมด้วยเอกสารที่เกี่ยวข้องเพื่อทำการตรวจสอบ โดยชี้แจงเพิ่มเติมว่า ในการประชุมใหญ่สามัญ ครั้งที่ ๒/๒๕๔๒ นั้น มีผู้เข้าร่วมประชุม ๑๒๐ คน ครบเป็นองค์ประชุมตามข้อบังคับพรรคตามบัญชีรายชื่อที่ได้แนบมาเพื่อยืนยันและเกิดความชัดเจนในข้อมูลบุคคลซึ่งเป็นสมาชิกพรรคที่เข้าร่วมประชุมนับจำนวนได้ ๑๐๕ คน เมื่อนับรวม พันตรี ไพโรจน์ รักษาสัตย์ ซึ่งได้รับการเสนอชื่อเป็นเหรียญกษาปณ์ที่ขอเพิ่มเติมรายชื่อ เป็นผู้สื่อข่าว ๓ คน และผู้สังเกตการณ์ ๕ คน สำหรับการเขียนชื่อผู้เข้าร่วมประชุมพรรคส่วนใหญ่ เจ้าหน้าที่พรรคจะเป็นผู้เขียน แล้วให้ผู้เข้าร่วมประชุมเซ็นชื่อในช่องลายเซ็น เป็นเหตุให้ลายเซ็นผิดจากความเป็นจริงหลายคน แต่ขอยืนยันว่าพรรคได้ดำเนินการถูกต้องตามข้อบังคับพรรคทุกประการ

สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งได้แจ้งให้ที่ประชุมคณะกรรมการที่ปรึกษานายทะเบียนพรรคการเมือง ในคราวประชุม เมื่อวันที่ ๒๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๓ ทราบ ถึงการดำเนินการดังกล่าวของพรรคพลังมหาชน โดยที่ประชุมได้มอบให้พนักงานสอบสวน ซึ่งมาช่วยราชการที่สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งทำการสืบสวนสอบสวนข้อเท็จจริงต่อไป เมื่อพนักงานสอบสวนได้ดำเนินการสอบสวนแล้ว สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งได้นำเสนอนายทะเบียนพรรคการเมืองเพื่อพิจารณาซึ่งนายทะเบียนพรรคการเมืองเห็นชอบ และมีหนังสือ ลงวันที่ ๔ กรกฎาคม ๒๕๔๓ ตามความเห็นของพนักงานสอบสวน ถึง

(๑) บุคคลผู้มีชื่อเข้าร่วมประชุมใหญ่สามัญ ครั้งที่ ๒/๒๕๔๒ จำนวน ๑๔ คน ได้แก่ บุคคลลำดับที่ ๕, ๓๘, ๘๐, ๘๕, ๘๖, ๘๘, ๕๕, ๑๐๕, ๑๐๕, ๑๑๐, ๑๑๘ และนายอ่อน อำนาจ (ลำดับที่ ๖๐) นางอำไพ บันดิษฐภักดิ์ (ลำดับที่ ๗๑) นางสาวหนูคิด แสงกันธีร์ (ลำดับที่ ๗๒) ให้ไปพบนายทะเบียนพรรคการเมืองเพื่อสอบสวนเพิ่มเติม

(๒) ผู้กำกับการสถานีตำรวจภูธรอำเภอท่าลี่ จังหวัดเลย เพื่อให้เรียกบุคคลผู้มีชื่อเข้าร่วมประชุมใหญ่สามัญ ครั้งที่ ๒/๒๕๔๒ ที่มีภูมิลำเนาอยู่อำเภอท่าลี่ จำนวน ๓ คน ได้แก่ นางสุคนธ์ กิติพันธ์ (ลำดับที่ ๗๕) นายเบียง ภูเขียวศักดิ์ (ลำดับที่ ๗๘) นางหนูเอื้อ คำปัญญา (ลำดับที่ ๖๕) และผู้กำกับการสถานีตำรวจภูธรอำเภอหนองสองห้อง จังหวัดขอนแก่น จำนวน ๑ คน ได้แก่ บุคคลลำดับที่ ๕๐ มาสอบปากคำแทนนายทะเบียนพรรคการเมือง

โดยให้ทำการสอบสวนใน ๒ ประเด็น ดังนี้

๑) เป็นสมาชิกพรรคพลังมหาชนหรือไม่ ถ้าเป็น เป็นเมื่อใด การยื่นใบสมัครยื่นต่อใคร พรรคพลังมหาชนได้ตอบรับการเป็นสมาชิกพรรคหรือไม่ ถ้ามีตอบรับเป็นสมาชิกโดยวิธีใด และมีบัตรประจำตัวสมาชิกพรรคหรือไม่ ถ้ามีบัตรประจำตัวสมาชิกพรรคหมายเลขใด และออกเมื่อใด

๒) เคยไปร่วมประชุมใหญ่พรรคพลังมหาชนหรือไม่ ถ้าเคยไปร่วมประชุม พรรคแจ้งเชิญประชุมด้วยวิธีใด เดินทางไปร่วมประชุมด้วยวิธีใด เคยไปร่วมประชุมกี่ครั้ง ที่ไหน เมื่อใด และเป็นการประชุมใหญ่พรรคครั้งที่เท่าใด

ต่อมาสถานีตำรวจภูธรอำเภอท่าลี่มีหนังสือ ลงวันที่ ๑๔ กรกฎาคม ๒๕๕๓ ถึงนายทะเบียนพรรคการเมืองแจ้งว่า พนักงานสอบสวนทำการสอบสวนปากคำผู้เกี่ยวข้องเสร็จสิ้นแล้ว ปรากฏผลดังนี้

นางสุคนธ์ กิติพันธ์ ให้ปากคำว่า ไม่เคยเป็นสมาชิกพรรคพลังมหาชนแต่เคยมีตัวแทนพรรคดังกล่าวไปพบที่บ้าน ขอเอาชื่อเป็นสมาชิกพรรค ซึ่งก็ไม่เคยปฏิเสธ แต่ไม่ได้เขียนใบสมัครและไม่ได้รับหนังสือตอบรับ ไม่ได้รับบัตรประจำตัวสมาชิกพรรคแต่อย่างใด ส่วนการเข้าร่วมประชุมใหญ่เคยมีสมาชิกพรรคมารับที่บ้านแจ้งว่าจะพาไปเข้าประชุมใหญ่เมื่อประมาณต้นปี ๒๕๕๒ แต่ไม่ได้ไป เนื่องจากสุขภาพไม่ดี

นายเบียง ภูเขียวศักดิ์ ให้ปากคำว่า ไม่เคยสมัครเป็นสมาชิกพรรคพลังมหาชน และไม่ทราบด้วยว่า มีพรรคการเมืองชื่อดังกล่าว ส่วนที่มีชื่อเป็นสมาชิกพรรค เข้าใจว่าคงมีผู้แอบอ้างนำเอาชื่อและที่อยู่ไปใช้ เพราะครั้งหนึ่งเคยไปทำงานก่อสร้างที่กรุงเทพมหานครโดยใช้บัตรประจำตัวประชาชนและสำเนาทะเบียนบ้านเป็นเอกสารสมัครกับบริษัทรับเหมาก่อสร้างดังกล่าว

นางหนูเอื้อ คำปัญญา ให้ปากคำว่า ไม่เคยสมัครเป็นสมาชิกพรรคพลังมหาชน และไม่รู้จักใครในพรรค รวมทั้งไม่เคยเข้าร่วมประชุมใดๆ กับพรรคไม่ทราบว่า มีชื่อเป็นสมาชิกพรรคดังกล่าวได้อย่างไร เพราะไม่เคยไปทำงานนอกพื้นที่ บัตรประจำตัวหรือสำเนาทะเบียนบ้านก็ไม่เคยตกหายด้วย

นอกจากนี้ นายอ่อน อำนาจ มีภูมิลำเนาอยู่ที่อำเภอท่าลี่ จังหวัดเลย ซึ่งเป็น ๑ ใน ๑๔ คนที่นายทะเบียนพรรคการเมืองแจ้งให้ไปชี้แจงข้างต้น มีหนังสือ ลงวันที่ ๑๐ กรกฎาคม ๒๕๕๓ ถึงนายทะเบียน ฯ แจ้งว่า ไม่มีค่าใช้จ่ายในการเดินทาง จึงไม่สามารถไปพบนายทะเบียน ฯ ได้

นายทะเบียนพรรคการเมืองมีหนังสือ ลงวันที่ ๒๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๓ ถึงหัวหน้าพรรคพลังมหาชน ขอให้นำสมาชิกพรรค ตาม (๑) จำนวน ๑๒ คน ไปให้ถ้อยคำภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันที่ได้รับหนังสือ แต่พรรคพลังมหาชนไม่ได้ดำเนินการอย่างไร

สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งได้พิจารณาแล้ว เพื่อให้การตรวจสอบข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการเข้าร่วมประชุมใหญ่พรรคพลังมหาชน เมื่อวันที่ ๒๕ พฤษภาคม ๒๕๕๒ ได้ข้อเท็จจริงยิ่งขึ้น ประกอบกับบุคคลผู้เข้าร่วมประชุมใหญ่พรรคพลังมหาชนมีภูมิลำเนาอยู่ต่างจังหวัด รวม ๑๑ จังหวัด แม้แต่มีภูมิลำเนาในกรุงเทพมหานครที่เคยเรียกมาสอบสวนหรือให้หัวหน้าพรรคติดตามตัวมาก็ไม่สามารถ

ทำได้ เนื่องจากหัวหน้าพรรคอ้างว่า เกิดความเดือดร้อนและเสียค่าใช้จ่ายในการเดินทาง จนล่วงเลยมาเป็นเวลานาน จึงเสนอนายทะเบียนพรรคการเมือง เมื่อวันที่ ๓ กันยายน ๒๕๕๕ เพื่อพิจารณา มอบหมายให้ผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำกรุงเทพมหานครและประจำจังหวัดที่เกี่ยวข้อง ทำการสอบปากคำบุคคลที่มีรายชื่อว่าเป็นสมาชิกพรรคพลังมหาชน ตั้งแต่ลำดับที่ ๖๐-๑๑๘ แทนนายทะเบียนพรรคการเมือง ยกเว้นบุคคลจำนวน ๓ ราย ที่สถานีตำรวจภูธรอำเภอท่าลี่ได้สอบสวนแล้ว และให้มีอำนาจเรียกบุคคลที่เกี่ยวข้องมาให้คำชี้แจงหรือส่งเอกสารเพื่อประกอบการพิจารณาหรือตรวจสอบได้ตามนัยมาตรา ๗ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ โดยให้ทำการสอบสวน รวม ๒ ประเด็น เช่นเดียวกับที่ได้เคยมอบอำนาจให้สถานีตำรวจภูธรอำเภอท่าลี่ดำเนินการ ซึ่งนายทะเบียนพรรคการเมืองเห็นชอบและมีหนังสือ ที่ ลต ๐๐๐๔/ว ๕๑ ลงวันที่ ๓ กันยายน ๒๕๕๕ ถึงผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำกรุงเทพมหานคร และประจำจังหวัดต่างๆ อีก ๑๐ จังหวัด ได้แก่ เลย กำแพงเพชร พระนครศรีอยุธยา อ่างทอง ปทุมธานี ศรีสะเกษ บุรีรัมย์ ขอนแก่น ชุมพร และนครราชสีมา ปราบกฏผลการสอบสวน ดังนี้

(๑) สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดเลย สอบสวนปากคำบุคคลได้ ๑๒ ปาก และรายงานการสอบสวนปากคำ กล่าวรายละเอียดเฉพาะที่เกี่ยวข้อง

นางหลั่น กำเนิด (ลำดับที่ ๖๓) ให้ถ้อยคำว่าได้เป็นสมาชิกพรรคพลังมหาชน แต่ได้มีบุคคล (จำชื่อและนามสกุลไม่ได้) ได้มาขอรายชื่อโดยบอกว่าจะได้รับแจกปุ๋ยและยาฆ่าแมลง และไม่ได้เดินทางไปร่วมประชุมใหญ่ ในวันที่ ๒๕ พฤษภาคม ๒๕๕๒

นางอำไพ บันดิษฐภักดิ์ (ลำดับที่ ๗๑) ให้ถ้อยคำว่าได้เป็นสมาชิกพรรคพลังมหาชน แต่ได้มีบุคคล (จำชื่อและนามสกุลไม่ได้) ได้มาขอรายชื่อโดยบอกว่าจะได้รับแจกปุ๋ยและยาฆ่าแมลง และไม่ได้เดินทางไปร่วมประชุมใหญ่ ในวันที่ ๒๕ พฤษภาคม ๒๕๕๒

นายเสาร์ สุผา (ลำดับที่ ๖๖) ให้ถ้อยคำว่าเป็นสมาชิกพรรคพลังมหาชน และมีบัตรประจำตัวสมาชิกพรรคหมายเลข ๐๘๗๕๖ ออกให้เมื่อวันที่ ๒๕ พฤษภาคม ๒๕๕๒ แต่ไม่ได้เดินทางไปร่วมประชุมใหญ่ ในวันที่ ๒๕ พฤษภาคม ๒๕๕๒

นายทองใบ ปัทมลัย (ลำดับที่ ๖๘) ให้ถ้อยคำว่าเป็นสมาชิกพรรคพลังมหาชน โดยได้ยื่นใบสมัครกับนายศุภชัย (นามสกุลจำไม่ได้) แต่ไม่ได้รับการตอบรับจากพรรคแต่อย่างใด และไม่ได้เดินทางไปร่วมประชุมใหญ่ ในวันที่ ๒๕ พฤษภาคม ๒๕๕๒

นายอ่อน อำนาจ (ลำดับที่ ๖๐) ให้ถ้อยคำว่าเป็นสมาชิกพรรคพลังมหาชน โดยได้ยื่นใบสมัครกับนายศุภชัย (นามสกุลจำไม่ได้) ซึ่งอ้างว่าเป็นรองหัวหน้าพรรคพลังมหาชน ไม่ได้รับบัตรประจำตัวสมาชิกพรรคพลังมหาชน และได้รับหนังสือเชิญประชุมใหญ่ให้เข้าร่วมประชุมในวันที่ ๒๔ พฤษภาคม ๒๕๕๒ และได้เดินทางไปร่วมประชุมในวันดังกล่าว แต่เมื่อเดินทางไปแล้วทางพรรคพลังมหาชนได้เลื่อนการประชุมเป็นวันที่ ๒๕ พฤษภาคม ๒๕๕๒ ดังนั้น จึงได้เดินทางกลับโดยไม่ได้ออกร่วมประชุม

นางสาวหนูคิด แสงกัณรี (ลำดับที่ ๗๒) ให้ถ้อยคำว่าได้เป็นสมาชิกพรรคพลังมหาชน แต่มีนายสาคร ราชแก้ว เป็นผู้มาขอรายชื่อและบัตรประจำตัวประชาชนเพื่อจะแจกปุยและยาฆ่าแมลงให้ และต่อมาก็ได้รับหนังสือเชิญประชุมใหญ่พรรคพลังมหาชน แต่ไม่ได้เดินทางไปร่วมประชุม ในวันที่ ๒๕ พฤษภาคม ๒๕๕๒ แต่อย่างใด

นายหนูพันธ์ กำเนิด (ลำดับที่ ๖๕) ให้ถ้อยคำว่าได้เป็นสมาชิกพรรคพลังมหาชน และไม่ได้เดินทางไปร่วมประชุมใหญ่ ในวันที่ ๒๕ พฤษภาคม ๒๕๕๒

นายพรหม ศรีเมือง (ลำดับที่ ๖๒) ให้ถ้อยคำว่า เคยเป็นสมาชิกพรรคพลังมหาชน แต่จำวันเวลาไม่ได้ และไม่ได้เดินทางไปร่วมประชุมใหญ่ ในวันที่ ๒๕ พฤษภาคม ๒๕๕๒

พระภิกษุศุค แคนชัย (ลำดับที่ ๕๓) ให้ถ้อยคำว่าได้เป็นสมาชิกพรรคพลังมหาชน และไม่ได้เดินทางไปร่วมประชุมใหญ่ ในวันที่ ๒๕ พฤษภาคม ๒๕๕๒

ทั้งนี้ ผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำจังหวัดเลย มีความเห็นจากการบันทึกปากคำของบุคคลที่สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งมอบหมาย ว่า มีบางส่วนไม่สามารถให้ถ้อยคำได้เนื่องจากไม่ได้อยู่ในภูมิลำเนาตามที่แจ้ง มีบางส่วนไม่มาให้ถ้อยคำ และจากการประมวลการให้ปากคำบุคคลที่เกี่ยวข้อง ๑๒ ปาก ตามที่แนบบันทึกปากคำมาด้วยเห็นว่ากรกระทำของพรรคพลังมหาชนเป็นไปในลักษณะเข้าข่ายหลอกลวงประชาชน เช่น บอกว่าจะได้รับแจกปุยและยาฆ่าแมลง แล้วนำรายชื่อของผู้ถูกหลอกไปกล่าวอ้างว่าเป็นสมาชิกพรรคพลังมหาชน นอกจากนี้ มีการแอบอ้างชื่อบุคคลว่าเป็นสมาชิกพรรคโดยที่เจ้าตัวไม่ทราบเรื่อง มีการกล่าวอ้างบุคคลที่ไม่มีตัวตนว่าเป็นสมาชิกพรรค อีกทั้งไม่เคยมีกิจกรรมใดๆ ของพรรคในพื้นที่จังหวัดเลย ถ้าหากปล่อยให้มียุทธการเช่นนี้อีกก็จะเป็นการทำลายความเชื่อมั่นและศรัทธาต่อระบอบประชาธิปไตย จึงขอให้สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งพิจารณาดำเนินการอย่างหนึ่งอย่างใด เพื่อมิให้มีเหตุการณ์ดังกล่าวอีก

(๒) สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดกำแพงเพชรแจ้งผลการดำเนินการว่า ได้สอบสวนปากคำบุคคลที่ขอให้ตรวจสอบ ๑ ราย คือ นางชื่น บัวบาน (ลำดับที่ ๑๑๕) ให้ถ้อยคำว่า ไม่เคยยื่นใบสมัครเป็นสมาชิกพรรคพลังมหาชน และไม่เคยให้ใครเขียนใบสมัคร จึงไม่ทราบว่าสำเนาใบสมัครที่ส่งมาให้ นั้น ใครเป็นผู้จัดทำ และไม่รู้ว่าก่อนว่าเป็นสมาชิกพรรคดังกล่าว

(๓) สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดอ่างทองแจ้งผลการดำเนินการว่า บุคคลที่ขอให้ตรวจสอบ ๑ ราย คือ บุคคลลำดับที่ ๑๐๖ มีภูมิลำเนาตามสถานที่ที่แท้จริง แต่ไปประกอบอาชีพอยู่ที่กรุงเทพมหานคร จึงไม่สามารถสอบปากคำได้

(๔) สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดศรีสะเกษแจ้งผลการดำเนินการว่า ได้สอบสวนปากคำของบุคคลที่ขอให้ตรวจสอบ ๑ ราย คือ นางสาวพูนทรัพย์ ศรีสังข์ (ลำดับที่ ๑๐๒) ให้ถ้อยคำว่า ไม่ได้เป็นสมาชิกพรรคพลังมหาชน และไม่เคยเดินทางไปกรุงเทพมหานคร ส่วนสำเนาใบสมัครที่ส่งมาให้ตรวจสอบนั้น ไม่เคยเห็นมาก่อน

(๕) สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดบุรีรัมย์แจ้งผลการดำเนินการว่า บุคคลที่ขอให้ตรวจสอบ ๑ ราย คือ นางจินดา พิกุลทอง (ลำดับที่ ๑๑๖) ให้ถ้อยคำว่าจะไม่เคยเกี่ยวข้องกับและรู้จักพรรคพลังมหาชน รวมทั้งไม่เคยทราบเรื่องการประชุมใหญ่ของพรรคพลังมหาชนและไม่ได้เข้าร่วมประชุม ส่วนสำเนาใบสมัครที่ส่งมาให้ตรวจสอบนั้น ไม่รู้ว่าผู้ใดเป็นผู้ลงชื่อ

(๖) สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดขอนแก่น แจ้งผลการดำเนินการว่า บุคคลที่ขอให้ตรวจสอบทั้ง ๓ ราย คือ บุคคลลำดับที่ ๘๗, ๘๘ และ ๘๙ ไม่ได้อาศัยอยู่ในบ้านหรือในหมู่บ้านตามที่แจ้ง และไม่ทราบที่อยู่หรือสถานที่ที่จะติดต่อได้

(๗) สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดชุมพร แจ้งผลการดำเนินการว่า บุคคลที่ขอให้ตรวจสอบ ๑ ราย คือ นางสาวดวงจันทร์ มังคะระมี หรือจามะลี (ลำดับที่ ๕๒) ให้ถ้อยคำว่าจะไม่ทราบมาก่อนว่าเป็นสมาชิกพรรคพลังมหาชน และไม่เคยเข้าร่วมประชุมพรรคพลังมหาชนแต่อย่างใด และยืนยันว่า ลายมือชื่อในใบสมัครเป็นสมาชิกพรรคพลังมหาชน ไม่ใช่ลายมือชื่อของตน

(๘) สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดนครราชสีมา แจ้งผลการดำเนินการว่า บุคคลที่ขอให้ตรวจสอบ ๑ ราย คือ บุคคลลำดับที่ ๕๕ จากการสอบถามผู้ใหญ่นบ้าน ไม่เคยรู้จักบุคคลดังกล่าว ส่วนบ้านเลขที่ตามที่อ้างก็ไม่มีผู้อยู่อาศัยมาตั้งแต่ต้น

พรรคพลังมหาชน มีหนังสือลงวันที่ ๓ พฤษภาคม ๒๕๕๔ ถึงนายทะเบียนพรรคการเมือง ส่งรายงานการประชุมใหญ่สามัญ ครั้งที่ ๑/๒๕๕๔ เมื่อวันที่ ๔ เมษายน ๒๕๕๔ ขอให้ดำเนินการเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงคณะกรรมการบริหารพรรค ตามมติของที่ประชุมดังกล่าว

นายทะเบียนพรรคการเมือง มีหนังสือลงวันที่ ๒๒ พฤษภาคม ๒๕๕๔ ถึงหัวหน้าพรรคพลังมหาชน แจ้งว่า การประชุมใหญ่สามัญพรรคพลังมหาชน ครั้งที่ ๒/๒๕๕๒ เมื่อวันที่ ๒๕ พฤษภาคม ๒๕๕๒ ยังเป็นกรณีที่มีปัญหา จึงให้ชะลอการพิจารณาเรื่องการเปลี่ยนแปลงข้อบังคับพรรคและคณะกรรมการบริหารพรรค ตามมติที่ประชุมใหญ่พรรค ครั้งที่ ๓/๒๕๕๒ เมื่อวันที่ ๒๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๒ ไว้ก่อน และให้หัวหน้าพรรคพร้อมด้วยสมาชิกพรรค จำนวน ๑๒ คน ไปพบและให้ปากคำต่อนายทะเบียนพรรคการเมืองตามที่ได้เคยมีหนังสือให้ไปพบเมื่อวันที่ ๒๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๓ โดยด่วน

นายทะเบียนพรรคการเมือง มีหนังสือลงวันที่ ๑ สิงหาคม ๒๕๕๔ ถึงหัวหน้าพรรคพลังมหาชน แจ้งว่า เนื่องจากการประชุมใหญ่สามัญพรรคพลังมหาชน ครั้งที่ ๒/๒๕๕๒ เมื่อวันที่ ๒๕ พฤษภาคม ๒๕๕๒ ยังเป็นกรณีที่มีปัญหา และอยู่ระหว่างการตรวจสอบข้อเท็จจริง โดยให้ชะลอการพิจารณาเรื่องการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ตามมติที่ประชุมใหญ่สามัญ ครั้งที่ ๓/๒๕๕๒ ตามหนังสือลงวันที่ ๓๐ ธันวาคม ๒๕๕๒ ที่ได้แจ้งไว้ก่อนแล้ว สำหรับการเลือกตั้งคณะกรรมการบริหารชุดใหม่ จำนวน ๒๐ คน ตามมติที่ประชุมใหญ่สามัญ ครั้งที่ ๑/๒๕๕๔ เมื่อวันที่ ๔ เมษายน ๒๕๕๔ ก็เป็นกรณีที่มีลักษณะเดียวกัน จึงให้ชะลอการพิจารณาไว้ก่อนด้วย

สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งพิจารณาแล้ว ดังนี้

(๑) การเปลี่ยนแปลงข้อบังคับพรรคและกรรมการบริหารพรรค

(๑.๑) พรรคพลังมหาชนแจ้งว่า ในคราวประชุมใหญ่สามัญ ครั้งที่ ๒/๒๕๕๒ เมื่อวันที่ ๒๕ พฤษภาคม ๒๕๕๒ ณ โรงแรมรัตนโกสินทร์ มีผู้เข้าร่วมประชุม จำนวน ๑๑๘ คน แยกเป็นสมาชิกพรรค ๑๐๖ คน ผู้สื่อข่าว ๓ คน และผู้สังเกตการณ์ ๙ คน เมื่อวันที่ ๑๗ มกราคม ๒๕๕๓ พรรคพลังมหาชนแจ้งว่า มีผู้เข้าร่วมประชุมใหญ่ครั้งดังกล่าวเพิ่มเติมอีก ๓ คน ได้แก่ นายนิรันดร์ วีระธำรงค์ หัวหน้าพรรค นายพรสัจญ์ เพ็ชรกิ่ง และพันตรี ไพโรจน์ รักษาสัตย์ รวมสมาชิกเข้าร่วมประชุม จำนวน ๑๐๕ คน

(๑.๒) สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งได้ตรวจสอบผู้เข้าร่วมประชุม จำนวน ๑๖ คน ได้แก่ บุคคลที่สถานีตำรวจภูธรอำเภอท่าลี่สอบปากคำ จำนวน ๓ คน คือ นางสุคนธ์ กิติพันธ์ (ลำดับที่ ๗๕) นายเบียง ภูเขียวศักดิ์ (ลำดับที่ ๗๘) และนางหนูเอื้อ คำปัญญา (ลำดับที่ ๖๕) และบุคคลที่สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดที่เกี่ยวข้องสอบปากคำ จำนวน ๑๓ คน คือ นางหลั่น กำเนิด (ลำดับที่ ๖๓) นางอำไพ บัณฑิตยฐักดิ์ (ลำดับที่ ๗๑) นายเสาร์ สุพา

(ลำดับที่ ๖๖) นายทองใบ ปัทมลัย (ลำดับที่ ๖๘) นายอ่อน อำนาจ (ลำดับที่ ๖๐) นางสาวหนูคิด แสงกัณรี (ลำดับที่ ๗๒) นายหนูพันธ์ กำเนิด (ลำดับที่ ๖๕) นายพรหม ศรีเมือง (ลำดับที่ ๖๒) พระภิกษุศ แคนชัย (ลำดับที่ ๕๓) นางชื่น บัวบาน (ลำดับที่ ๑๑๕) นางสาวพูนทรัพย์ ศรีสังข์ (ลำดับที่ ๑๐๒) นางจินดา พิกุลทอง (ลำดับที่ ๑๑๖) และนางสาวดวงจันทร์ มังคะระมี (ลำดับที่ ๕๒) ให้ถ้อยคำยืนยันว่า ไม่ได้เข้าร่วมประชุมใหญ่พรรคในครั้งดังกล่าว นายทะเบียนพรรคการเมือง จึงไม่ตอบรับการเปลี่ยนแปลงข้อบังคับพรรคและกรรมการบริหารพรรค ตามมติที่ประชุมใหญ่ ครั้งดังกล่าว

(๑.๓) ข้อบังคับพรรคพลังมหาชน ข้อ ๖๕ และข้อ ๗๐ กำหนดว่า การประชุมใหญ่ ต้องมีสมาชิกซึ่งเป็นองค์ประชุมมาประชุมไม่น้อยกว่า ๑๐๐ คน แต่ข้อเท็จจริงมีผู้เข้าร่วมประชุม ไม่ครบองค์ประชุม อย่างมากที่สุดมีผู้เข้าร่วมประชุมใหญ่พรรคเพียง ๕๓ คน ไม่ครบ ๑๐๐ คน พรรคพลังมหาชนจึงดำเนินการเพื่อเปลี่ยนแปลงข้อบังคับพรรคและกรรมการบริหารพรรค ไม่เป็นไปตาม ข้อบังคับพรรคพลังมหาชนและพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๒๕ นายทะเบียนพรรคการเมืองจึงไม่ตอบรับการเปลี่ยนแปลงข้อบังคับพรรคและกรรมการ บริหารพรรคตามมติที่ประชุมใหญ่ครั้งดังกล่าว

(๒) จากการตรวจสอบข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการเป็นสมาชิกพรรคและการเข้าร่วมประชุมใหญ่ ครั้งที่ ๒/๒๕๕๒ พรรคพลังมหาชนได้ยืนยันว่า บุคคลที่เข้าร่วมประชุมใหญ่พรรคทุกคนเป็นสมาชิก พรรคและเข้าร่วมประชุมใหญ่พรรคจริง พร้อมทั้งได้จัดส่งเอกสารเพื่อยืนยันการเป็นสมาชิกพรรคและ การเข้าร่วมประชุมใหญ่พรรคหลายครั้ง จนกระทั่งสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งได้ทำการตรวจสอบ พบว่า มีผู้เข้าร่วมประชุม จำนวน ๑๒ คน ให้ถ้อยคำยืนยันว่า ไม่ได้เป็นสมาชิกพรรคและไม่ได้ เข้าร่วมประชุมใหญ่พรรค ส่วนอีก ๔ คน ยืนยันว่า เป็นสมาชิกพรรคแต่ไม่ได้เข้าร่วมประชุมใหญ่พรรค แสดงให้เห็นว่า พรรคพลังมหาชนมีเจตนาปิดข้อเท็จจริง เพื่อให้ นายทะเบียนพรรคการเมืองเข้าใจว่า การประชุมใหญ่พรรค ครั้งที่ ๒/๒๕๕๒ เมื่อวันที่ ๒๕ พฤษภาคม ๒๕๕๒ พรรคได้ดำเนินการ เป็นไปตามข้อบังคับพรรคและตามที่กฎหมายกำหนด พร้อมทั้งได้แจ้งให้นายทะเบียนพรรคการเมือง พิจารณาตามบทบัญญัติของกฎหมาย จึงเป็นการจงใจฝ่าฝืนพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วย พรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๒๕ และมาตรา ๒๖ ซึ่งเป็นเหตุยุบพรรคการเมือง ตามมาตรา ๖๕ วรรคหนึ่ง (๕)

(๓) กรณีมีผู้ยืนยันว่า ไม่ได้สมัครเป็นสมาชิกพรรคและไม่ได้เข้าร่วมประชุมใหญ่พรรค จำนวน ๑๒ คน และอีก ๔ คน ยืนยันว่า เป็นสมาชิกพรรค แต่ไม่ได้เข้าร่วมประชุมใหญ่ครั้งดังกล่าว ในขณะที่พรรคพลังมหาชนยืนยันว่า บุคคลที่เข้าร่วมประชุมใหญ่พรรคทุกคนเป็นสมาชิกพรรคและเข้าร่วมประชุมใหญ่พรรคจริง นั้น เป็นการแจ้งข้อความอันเป็นเท็จแก่เจ้าพนักงาน มีความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๓๗ ซึ่งนายทะเบียนพรรคการเมืองได้ดำเนินการร้องทุกข์กล่าวโทษหัวหน้าพรรคพลังมหาชนแล้ว

นายทะเบียนพรรคการเมืองจึงได้ยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญเพื่อขอให้มีคำสั่งยุบพรรคพลังมหาชน ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๖๕ วรรคสอง ด้วยเหตุตามมาตรา ๖๕ วรรคหนึ่ง (๕) เนื่องจากพรรคพลังมหาชนมีเจตนาไม่สุจริตที่จะดำเนินการให้เป็นไปตามมาตรา ๒๕ และมาตรา ๒๖

ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งให้รับคำร้องไว้ดำเนินการตามข้อกำหนดศาลรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๕๑ ข้อ ๑๐ และรับไว้พิจารณาวินิจฉัย พร้อมทั้งส่งสำเนาคำร้องของนายทะเบียนพรรคการเมืองให้พรรคพลังมหาชนยื่นคำชี้แจงแก้ข้อกล่าวหาต่อศาลรัฐธรรมนูญ พรรคพลังมหาชน โดยนายนิรันดร์ วีระธำรงค์ หัวหน้าพรรค ได้ยื่นคำชี้แจงแก้ข้อกล่าวหา ลงวันที่ ๒๖ ธันวาคม ๒๕๕๔ พร้อมเอกสารประกอบ ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งให้รับรวมไว้ในสำนวนและให้ส่งสำเนาหนังสือชี้แจงแก้ข้อกล่าวหาไปยังนายทะเบียนพรรคการเมือง นายทะเบียนพรรคการเมือง ยื่นคำร้องเพิ่มเติม ลงวันที่ ๒๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕ พร้อมเอกสารประกอบ ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งให้รับคำร้องเพิ่มเติมดังกล่าวไว้เป็นคำชี้แจง และส่งสำเนาให้พรรคพลังมหาชนทราบ พรรคพลังมหาชน โดยนายนิรันดร์ วีระธำรงค์ หัวหน้าพรรค ได้ยื่นคำชี้แจงแก้ข้อกล่าวหาเพิ่มเติม ลงวันที่ ๒๕ มีนาคม ๒๕๕๕ พร้อมเอกสารประกอบ ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งให้รับรวมไว้ในสำนวนและส่งสำเนาให้ผู้ร้องทราบ นายทะเบียนพรรคการเมืองยื่นคำร้องเพิ่มเติม ลงวันที่ ๑๒ มิถุนายน ๒๕๕๕ พร้อมเอกสารประกอบ ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งให้รับรวมไว้ในสำนวน สรุปคำชี้แจงแก้ข้อกล่าวหาและคำร้องเพิ่มเติมดังกล่าวได้ ดังนี้

(๑) พรรคพลังมหาชนชี้แจงว่า คณะกรรมการบริหารพรรคพลังมหาชน ซึ่งมีหน้าที่รับผิดชอบในการจัดประชุมใหญ่ของพรรคตามข้อบังคับพรรคพลังมหาชน มีเจตนาสุจริตในการจัดประชุมใหญ่สามัญ ครั้งที่ ๒/๒๕๕๒ เมื่อวันที่ ๒๕ พฤษภาคม ๒๕๕๒ เพื่อเปลี่ยนแปลงข้อบังคับพรรคและเลือกตั้งกรรมการบริหารพรรคแทนตำแหน่งที่ว่างลงเนื่องจากมีกรรมการบริหารพรรคลาออก โดยมีเหตุผล

สนับสนุน คือ พรรคได้จัดให้มีการประชุม ณ ห้องอาหารภายในโรงแรมรัตนโกสินทร์ ถนนราชดำเนิน กรุงเทพมหานคร โดยเปิดเผยต่อสาธารณชน ไม่มีเจตนาปิดบังอำพรางแต่อย่างใด โดยได้เชิญสื่อมวลชนเข้าร่วมสังเกตการณ์ด้วย ในการนี้พรรคได้กำหนดให้มีการประชุมใหญ่ดังกล่าวในเวลา ๑๐.๐๐ นาฬิกา แต่ต้องล่าช้าออกไป เนื่องจากต้องรอให้มีสมาชิกพรรคเข้าประชุมครบองค์ประชุมตามข้อบังคับพรรค จนถึงเวลาประมาณ ๑๑.๐๐ นาฬิกา ได้ทราบจากเจ้าหน้าที่พรรคฝ่ายต้อนรับว่า มีสมาชิกพรรคเข้าประชุมประมาณ ๑๒๐ คน จึงเริ่มดำเนินการประชุม ซึ่งจากหลักฐานใบเสร็จรับเงินของโรงแรม ก็ให้การรับรองว่า พรรคได้จ่ายเงินค่ากาแฟและอาหารว่างสำหรับผู้เข้าประชุม จำนวน ๑๒๐ คนๆ ละ ๖๐ บาท เป็นเงิน ๗,๒๐๐ บาท และค่าห้องประชุม ๑,๐๐๐ บาท หักค่ามัดจำที่พรรคจ่ายล่วงหน้าให้โรงแรม ๑,๐๐๐ บาท คงจ่ายจริงในวันนั้น จำนวน ๗,๒๐๐ บาท ซึ่งคณะกรรมการบริหารพรรคผู้จัดการประชุมใหญ่เชื่อโดยสุจริตว่า ผู้ที่เข้าร่วมประชุมทั้งหมดเป็นสมาชิกของพรรค และพรรคไม่ได้ขอตรวจบัตรประจำตัวสมาชิกพรรคและบัตรประจำตัวประชาชนของสมาชิกพรรคแต่อย่างใด ซึ่งคงไม่มีพรรคการเมืองใดกระทำการดังกล่าว เพราะจะกลายเป็นว่าพรรคไม่ให้เกียรติสมาชิก เพียงแต่ขอรับรองให้ผู้เข้าร่วมประชุมทุกคนลงลายมือชื่อไว้เพื่อเป็นหลักฐานเท่านั้น พรรคจึงไม่อาจทราบได้ว่ารายชื่อและลายมือชื่อของผู้เข้าร่วมประชุมนั้นถูกต้องมากน้อยเพียงใด ซึ่งพรรคได้ถือปฏิบัติมาเช่นนี้ทุกครั้งที่การประชุมใหญ่ของพรรคตั้งแต่นายทะเบียนพรรคการเมืองรับจดทะเบียนการจัดตั้งพรรคพลังมหาชนเมื่อวันที่ ๓๐ ธันวาคม ๒๕๕๑

นายทะเบียนพรรคการเมืองมีคำร้องเพิ่มเติมชี้แจงว่า คำชี้แจงของพรรคพลังมหาชนดังกล่าว ไม่สอดคล้องกับที่ได้เคยยืนยันต่อนายทะเบียน ฯ ว่า ผู้ที่ปรากฏรายชื่อในบัญชีรายชื่อผู้เข้าร่วมประชุมใหญ่อันเป็นองค์ประชุมตามข้อบังคับพรรคพลังมหาชนมีจำนวน ๑๐๕ คน ตามคำชี้แจงของพรรคพลังมหาชน ลงวันที่ ๑๗ มกราคม ๒๕๕๓ และหนังสือพรรคพลังมหาชน ที่ พมช ๐๑๔๕/๒๕๕๓ ลงวันที่ ๑๒ มกราคม ๒๕๕๓ หนังสือพรรคพลังมหาชน ที่ พมช ๐๑๔๗/๒๕๕๓ ลงวันที่ ๑๔ มกราคม ๒๕๕๓ หนังสือพรรคพลังมหาชน ที่ พมช ๐๑๕๒/๒๕๕๓ ลงวันที่ ๑๗ มกราคม ๒๕๕๓ และโดยที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๒๐ บัญญัติให้คณะกรรมการบริหารพรรคการเมืองมีอำนาจหน้าที่ในการดำเนินกิจการของพรรคการเมืองให้เป็นไปตามนโยบายพรรค ข้อบังคับพรรค และมติของที่ประชุมใหญ่พรรค ดังนั้น คณะกรรมการบริหารพรรคพลังมหาชน จะปฏิเสธเพื่อไม่ต้องรับผิดชอบตามกฎหมายไม่ได้

พรรคพลังมหาชนขอชี้แจงเพิ่มเติมว่า คำชี้แจงแก้ข้อกล่าวหาของพรรคที่ระบุเกี่ยวกับการจัดประชุมใหญ่ของพรรค ก็เพื่อแสดงให้เห็นศาลรัฐธรรมนูญได้ทราบถึงข้อเท็จจริงที่เกิดขึ้นในวันประชุมใหญ่สามัญ ครั้งที่ ๒/๒๕๕๒ เมื่อวันที่ ๒๕ พฤษภาคม ๒๕๕๒ รวมทั้งแนวทางการจัดประชุมใหญ่ของพรรคที่เคยถือปฏิบัติมา ซึ่งเป็นไปในแนวทางเดียวกันกับการจัดประชุมใหญ่ของพรรคการเมืองอื่นๆ ด้วย เช่น ที่พรรคการเมืองอื่นๆ จัดการประชุมใหญ่แล้วมีสมาชิกพรรคมาร่วมประชุมนับร้อยคน นับพันคน หรือนับหมื่นคน ก็ไม่เคยมีพรรคการเมืองใดขอตรวจบัตรประจำตัวสมาชิกแต่อย่างใด คำชี้แจงดังกล่าวไม่ได้มีเจตนาที่จะปฏิเสธความรับผิดชอบตามกฎหมายดังที่ผู้ร้องกล่าวอ้างเนื่องจากคณะกรรมการบริหารพรรคพลังมหาชนผู้จัดประชุมใหญ่ มีความเชื่อโดยสุจริตว่า ผู้เข้าร่วมประชุมใหญ่เป็นสมาชิกของพรรค จึงได้ดำเนินการประชุมต่อไปโดยไม่ได้เลื่อนการประชุมใหญ่ออกไป คณะกรรมการบริหารพรรคทราบดีว่า การจัดประชุมใหญ่โดยมีผู้เข้าร่วมประชุมไม่ครบองค์ประชุมตามที่กำหนดไว้ในข้อบังคับพรรคพลังมหาชน จะเป็นเหตุให้ถูกศาลรัฐธรรมนูญสั่งยุบพรรคพลังมหาชน หากคณะกรรมการบริหารพรรคได้ทราบมาก่อนว่า จะถูกกล่าวหาจากนายทะเบียนพรรคการเมืองว่า องค์ประชุมไม่ครบถ้วน ทั้งๆ ที่ได้ดำเนินการประชุมใหญ่โดยสุจริตและถูกต้องตามข้อบังคับพรรคพลังมหาชน และหากคณะกรรมการบริหารพรรคมีเจตนาทุจริตคิดมิชอบทำการปลอมแปลงเอกสารการประชุมเพื่อหลอกลวงนายทะเบียนฯ ให้หลงเชื่อ โดยการจัดหาสมาชิกพรรคพลังมหาชนมาลงลายมือชื่อในบัญชีรายชื่อผู้เข้าร่วมประชุมใหญ่เพิ่มเติมให้ครบองค์ประชุม ก็เป็นสิ่งที่สามารถกระทำได้โดยไม่ยากนัก แต่คณะกรรมการบริหารพรรคก็ไม่ได้ดำเนินการดังกล่าวแต่อย่างใด อีกทั้งการชี้แจงของพรรคตามกล่าวนี้นี้ก็ไม่ขัดแย้งกับข้อเท็จจริงที่ได้ยืนยันกับนายทะเบียนพรรคการเมืองในภายหลังว่า มีผู้เข้าร่วมประชุมใหญ่พรรค ๑๐๕ คน ครบองค์ประชุม เพราะได้ตรวจสอบรายชื่อผู้เข้าร่วมประชุมกับทะเบียนสมาชิกพรรคพลังมหาชนแล้วพบว่า ผู้เข้าร่วมประชุมมีรายชื่อเป็นสมาชิกของพรรคพลังมหาชน จำนวน ๑๐๕ คน จึงได้ยืนยันไป

ทั้งนี้ ก่อนการประชุมใหญ่พรรคจะเริ่มขึ้น นายสุวิทย์ ธนาปกิจ เภรัญญิกพรรค ได้เสนอต่อคณะกรรมการบริหารพรรคว่า ขอให้นางสุคนชวรรณ ทับทิมเทศ สมาชิกพรรค ดำรงตำแหน่งเลขาธิการพรรคที่ว่างอยู่ ซึ่งคณะกรรมการบริหารพรรคได้ปฏิเสธ เนื่องจากนางสุคนชวรรณฯ ไม่เคยเข้าร่วมกิจกรรมที่พรรคจัดขึ้นมาก่อน หากนำเสนอให้ที่ประชุมใหญ่พิจารณาก็ไม่อาจหาเหตุผลที่เหมาะสมมาชี้แจงต่อสมาชิกพรรคที่เข้าประชุมได้ นายสุวิทย์ฯ เกิดความไม่พอใจถึงกับกล่าวว่า หากขึ้นประชุมต่อไป โดยไม่แต่งตั้งนางสุคนชวรรณฯ เป็นเลขาธิการพรรค จะทำเรื่องร้องเรียนคณะกรรมการการเลือกตั้ง

ว่า การประชุมใหญ่สามัญวันนี้ไม่ครบองค์ประชุม ซึ่งพรรคจะถูกยุบตามกฎหมาย แล้วเดินทางออกจากห้องประชุมไปก่อนที่จะมีการเปิดการประชุม ซึ่งพรรคก็ดำเนินการประชุมต่อเมื่อครบองค์ประชุม เพราะเชื่อมั่นว่าได้ดำเนินการประชุมโดยชอบ

(๒) พรรคพลังมหาชนชี้แจงว่า พรรคมีเจตนารมณ์อย่างแน่วแน่ที่จะดำเนินกิจกรรมทางการเมืองเพื่อประโยชน์ของมวลสมาชิกและประชาชนทั่วไปซึ่งเป็นชาวไร่ชาวนาและมีฐานะยากจน โดยสนับสนุนให้มวลสมาชิกเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมของพรรค ดังจะเห็นได้ว่า พรรคการเมืองใหญ่ๆ ปกติจะมีการประชุมใหญ่สามัญเพียงปีละครั้ง แต่ในช่วง ๖ เดือนแรกของปี พ.ศ. ๒๕๕๒ พรรคได้จัดประชุมใหญ่สามัญถึง ๒ ครั้ง และได้จัดประชุมใหญ่สามัญ เป็นครั้งที่ ๓ เมื่อวันที่ ๒๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๒ และทุกครั้งได้แจ้งมติที่ประชุมใหญ่ไปให้นายทะเบียนพรรคการเมืองตอบรับการเปลี่ยนแปลงและนายทะเบียน ฯ ได้ตอบรับการเปลี่ยนแปลงตามมติที่ประชุมใหญ่ ครั้งที่ ๑ และไม่ตอบรับการเปลี่ยนแปลงตามมติที่ประชุมใหญ่ ครั้งที่ ๒ และครั้งที่ ๓ โดยอ้างเหตุว่า อยู่ระหว่างการสอบสวนเกี่ยวกับการประชุมใหญ่ ครั้งที่ ๒ การที่พรรคได้มีหนังสือแจ้งผลการประชุมใหญ่สามัญ ครั้งที่ ๒/๒๕๕๒ ไปให้นายทะเบียน ฯ ตอบรับการเปลี่ยนแปลง พรรคเชื่อมั่นโดยสุจริตว่า ได้ดำเนินการถูกต้องตามข้อบังคับพรรคและพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๒๕ และมาตรา ๒๖ ซึ่งหากพรรคทราบมาก่อนว่า มีบุคคลอื่นที่มีชื่อสมาชิกพรรคเข้าร่วมประชุมด้วย พรรคก็คงจะไม่จัดส่งให้นายทะเบียน ฯ พิจารณา เนื่องจากทราบข้อกฎหมายดีว่า การกระทำดังกล่าวจะมีผลทำให้พรรคถูกยุบเลิก และหากมีผู้เข้าร่วมประชุมใหญ่ไม่ครบองค์ประชุมจริง ก็ไม่มีความจำเป็นใดๆ ที่พรรคจะต้องปลอมแปลงรายชื่อและลายมือชื่อผู้เข้าประชุมเพื่อให้ครบองค์ประชุม เพราะพรรคสามารถเลื่อนการประชุมได้ และความเสียหายที่พรรคจะได้รับก็เพียงถูกทางโรงแรมยึดเงินค่าประกัน จำนวน ๑,๐๐๐ บาทไปเท่านั้น

(๓) พรรคพลังมหาชนชี้แจงว่า เมื่อพรรคพลังมหาชนได้รับหนังสือ ลงวันที่ ๕ กรกฎาคม ๒๕๕๒ จากนายทะเบียนพรรคการเมือง จึงทราบว่า นายสุวิทย์ ธนาปกิจ ได้ดำเนินการตามที่ข่มขู่ไว้และต่อมานายสุวิทย์ ฯ คงจะเกิดความละอายใจจึงได้ไปให้การยืนยันต่อเจ้าหน้าที่ของนายทะเบียน ฯ ว่า ตามที่ได้เป็นผู้ร้องคัดค้านว่าองค์ประชุมใหญ่พรรคไม่ครบ เนื่องจากมีความเข้าใจคลาดเคลื่อนเพราะในวันประชุมเมื่อถึงกำหนดเวลาเริ่มประชุมตามหนังสือเชิญ มีสมาชิกพรรคมาร่วมประชุมเพียง ๕๕ คน ซึ่งเห็นว่า ไม่ครบองค์ประชุม จึงเดินทางกลับ ภายหลังได้รับทราบว่า มีสมาชิกพรรคมาร่วมประชุมเกินกว่าหนึ่งร้อยคน ครบองค์ประชุม อย่างไรก็ตาม โดยปกติทางราชการจะยุติเรื่องเมื่อผู้ร้องคัดค้าน

ได้สำนึกผิด และมาให้การในลักษณะที่ตรงกันข้ามกับหนังสือคัดค้านที่เป็นโทษกับพรรคพลังมหาชน แต่คงจะเป็นด้วยในวันที่นายสุวิทย์ ฯ ได้ไปยื่นหนังสือคัดค้านนั้น คงจะมีการกล่าวให้ร้ายป้ายสีพรรคกับเจ้าหน้าที่ของนายทะเบียนพรรคการเมือง ทำให้เจ้าหน้าที่เกิดทัศนคติที่ไม่ดีต่อพรรค จึงไม่ยอมยุติเรื่อง และได้ดำเนินการทางกฎหมายที่ไม่เป็นธรรมกับพรรคต่อไป ดังนี้

(๓.๑) นายทะเบียนพรรคการเมือง ได้แจ้งให้พรรคพลังมหาชนทราบว่าสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งต้องปฏิบัติตามมติคณะกรรมการกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมือง เมื่อวันที่ ๒๔ ธันวาคม ๒๕๕๒ ซึ่งให้ชะลอการเบิกจ่ายเงินของพรรคที่ได้รับการจัดสรรเงินสนับสนุนจากกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมือง ประจำปี ๒๕๕๒ และประจำปี ๒๕๕๓ ไว้ก่อนจนกว่าการสอบสวนการดำเนินการของพรรคพลังมหาชนจะมีข้อยุติลง

(๓.๒) เรียกตัวผู้เข้าร่วมประชุมมาทำการสอบสวนหลายครั้ง แม้ว่าจะได้ข้อสรุปในการดำเนินการสอบสวนครั้งแรกที่ได้เชิญสมาชิก จำนวน ๑๒ คน มาชี้แจง และมีสมาชิกเดินทางไปชี้แจงและส่งคำชี้แจงจำนวน ๗ คน ซึ่งได้ชี้แจงตรงกันว่า เป็นสมาชิกพรรคและเข้าร่วมประชุมใหญ่ในวันที่ ๒๕ พฤษภาคม ๒๕๕๒ จริง ประกอบกับได้ให้กรรมการบริหารพรรค จำนวน ๒๒ คน นำเอกสารไปชี้แจงก่อนแล้ว ซึ่งกรรมการบริหารพรรค จำนวน ๘ คน รวมทั้งนายสุวิทย์ ฯ ผู้ร้องคัดค้านได้ไปให้การซึ่งทุกคนให้ถ้อยคำตรงกันว่า ได้เข้าร่วมประชุม และมีผู้เข้าร่วมประชุมครบองค์ประชุม แต่ก็ยังไม่ยอมยุติเรื่องกลับส่งเรื่องให้เจ้าหน้าที่ตำรวจท้องที่และเจ้าหน้าที่ของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดในท้องที่ที่บุคคลผู้มีรายชื่อเข้าร่วมประชุมมีภูมิลำเนาอยู่ดำเนินการสอบสวนอีก จนบุคคลบางคนที่เคยให้ถ้อยคำต่อเจ้าหน้าที่ของนายทะเบียน ฯ ว่า เป็นสมาชิกพรรคและได้เข้าร่วมประชุมใหญ่จริง เช่น นายอ่อน อำนวย นางหนูเอื้อ คำปัญญา นางสุนันท์ กิติพันธ์ และนายเสาร์ สุผา เกิดความหวาดกลัวจนต้องกลับคำให้การเป็นว่า ไม่ได้เข้าร่วมประชุมใหญ่พรรคในครั้งดังกล่าว

สำหรับบุคคลที่มีรายชื่อและลงลายมือชื่อเข้าร่วมประชุม ซึ่งเจ้าหน้าที่ของนายทะเบียนพรรคการเมือง ระบุผลการสอบสวนว่า ไม่ได้เข้าร่วมประชุม ไม่มีตัวตน หรือไม่ได้เป็นสมาชิก นั้น อาจเป็นไปได้ว่า เกิดจากการจัดฉากของนายสุวิทย์ ฯ ผู้คัดค้าน ด้วยการให้บุคคลใดก็ได้มาลงนามเข้าประชุมโดยใช้ชื่อของบุคคลดังกล่าว อย่างไรก็ตาม การที่นายทะเบียน ฯ ได้ระบุไว้ในคำร้องว่า มีผู้เข้าร่วมประชุมไม่ครบองค์ประชุม กล่าวคือ อย่างมากที่สุดมีผู้เข้าร่วมประชุมใหญ่พรรคเพียง ๕๓ คน ไม่ครบ ๑๐๐ คน ซึ่งเท่ากับว่านายทะเบียน ฯ ยอมรับว่า แม้จะพยายามสอบสวนโดยใช้เวลากว่า ๒ ปี เพื่อเอาผิดกับพรรคให้ได้ มีผลสรุปว่า ผู้เข้าร่วมประชุมใหญ่ของพรรคขาดจำนวนองค์ประชุมไปเพียง ๗ คน

นายทะเบียนพรรคการเมืองมีคำร้องเพิ่มเติมชี้แจงว่า จากการตรวจสอบบุคคลที่ปรากฏชื่อในบัญชีรายชื่อผู้เข้าร่วมประชุมใหญ่พรรคพลังมหาชน ตั้งแต่ลำดับที่ ๖๐ เป็นต้นไป คณะกรรมการที่ปรึกษานายทะเบียนพรรคการเมืองมีข้อสังเกตว่า ลายมือชื่อของผู้ที่เข้าร่วมประชุมใหญ่ของพรรคตั้งแต่ลำดับที่ ๖๐ ขึ้นไป เป็นลายมือชื่อที่คล้ายกันมากเหมือนเป็นลายมือชื่อของบุคคลคนเดียวกัน ในขั้นตอนแรกได้แจ้งให้หัวหน้าพรรคนำบุคคลที่ได้จากการสุ่มชื่อในบัญชีรายชื่อผู้เข้าร่วมประชุมใหญ่ รวม ๑๒ คน มาให้ถ้อยคำต่อพนักงาน แต่หัวหน้าพรรคพลังมหาชนนำมาเพียง ๗ คน ไม่ได้มาชี้แจง ๕ คน และพรรคได้ยืนยันว่า บุคคลที่ปรากฏชื่อในบัญชีรายชื่อผู้เข้าร่วมประชุมใหญ่พรรคเป็นสมาชิกพรรคพลังมหาชน และได้เข้าร่วมประชุมทุกคน พร้อมทั้งได้จัดส่งใบสมัครเข้าเป็นสมาชิกพรรคให้นายทะเบียนพรรคการเมือง ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งได้ขอให้สำนักบริหารการทะเบียน กรมการปกครอง ตรวจสอบแล้วมอบหมายพนักงานสอบสวนที่มาช่วยปฏิบัติงานที่สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งให้ดำเนินการสืบสวนสอบสวนต่อและเมื่อได้ดำเนินการไประยะหนึ่ง จึงมีความเห็นว่า สมควรเรียกสมาชิกพรรคพลังมหาชน จำนวน ๑๔ คน มาสอบปากคำและมอบหมายให้สถานีตำรวจภูธรอำเภอท่าลี่ จังหวัดเลย ดำเนินการสอบปากคำแทน จำนวน ๓ คน และสถานีตำรวจภูธรอำเภอหนองสองห้อง จังหวัดขอนแก่น ดำเนินการสอบปากคำแทน จำนวน ๑ คน ปรากฏว่า สมาชิกพรรคที่เรียกมาสอบไม่มีบุคคลใดมาให้ปากคำ ส่วนที่มอบหมายให้สถานีตำรวจทั้งสองแห่งดำเนินการปรากฏว่า สถานีตำรวจภูธรอำเภอท่าลี่ ได้ส่งบันทึกการสอบปากคำให้ แต่สถานีตำรวจภูธรอำเภอหนองสองห้อง ไม่แจ้งผลการดำเนินการ ดังนั้น เพื่อให้ข้อเท็จจริงปรากฏชัดเจนประกอบกับระยะเวลาได้ล่วงเลยมานานพอสมควรแล้ว นายทะเบียน ฯ จึงมอบหมายให้สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดต่างๆ จำนวน ๑๑ จังหวัด ดำเนินการสอบปากคำแทนนายทะเบียน ฯ ซึ่งเป็นการดำเนินการในลักษณะเดียวกันกับทุกพรรคการเมือง

ส่วนที่พรรคพลังมหาชนอ้างว่า นายอ่อน อานาจ นางหนูเอื้อ คำปัญญา นางสุคนธ์ กิติพันธ์ และนายเสาร์ สุภา เกิดความหวาดกลัวจนต้องกลับคำให้การนั้นไม่เป็นความจริง เนื่องจากเมื่อวันที่ ๑๖ สิงหาคม ๒๕๕๒ สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งได้แจ้งให้หัวหน้าพรรคนำบุคคลที่จะสอบปากคำ มาพบเจ้าหน้าที่ของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง เพื่อดำเนินการสอบปากคำ ข้อเท็จจริงมีว่า นายอ่อน ฯ และนายเสาร์ ฯ มาให้ถ้อยคำด้วยตนเอง ส่วนอีก ๒ คน คือ นางหนูเอื้อ ฯ ได้ทำเป็นหนังสือมาชี้แจงและนางสุคนธ์ ฯ ได้มอบหมายให้นายประจักษ์ กิติพันธ์ สามีมามีมาให้ถ้อยคำแทน ซึ่งนายประจักษ์ ฯ ลงลายมือชื่อเป็นพยานในบันทึกถ้อยคำของนายเสาร์ ฯ ด้วย นอกจากนี้ ลายมือชื่อของนางหนูเอื้อ ฯ และนางสุคนธ์ ฯ ในหนังสือที่พรรคพลังมหาชนจัดส่งให้นายทะเบียนพรรคการเมืองมีความแตกต่างกัน

กับบันทึกการสอบปากคำของสถานีตำรวจภูธรอำเภอทาลี สำหรับนายอ่อน ๆ ไม่ได้กลับคำให้การตามคำชี้แจงแก้ข้อกล่าวหา เพียงแต่มีหนังสือแจ้งว่าไม่มีคำรถมาพบเจ้าหน้าที่สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งที่กรุงเทพมหานครได้ และแม้แต่พระภิกษุศ แคนชัย ซึ่งบวชเป็นพระภิกษุ ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๕๑ ก็ปรากฏชื่อเข้าร่วมประชุมใหญ่พรรคโดยพรรคพลังมหาชนยืนยันว่าเป็นสมาชิกพรรค และเข้าร่วมประชุมใหญ่พรรคด้วย ส่วนที่พรรคจัดส่งสำเนาใบสมัครของนางหนูเอื้อ ๆ และนางสุคนธ์ ๆ มาให้ศาลรัฐธรรมนูญเพื่อยืนยันว่า เป็นสมาชิกพรรคพลังมหาชนจริง ก็เป็นการดำเนินการเช่นเดียวกันกับที่พรรคได้เคยยืนยันต่อนายทะเบียนพรรคการเมือง

กรณีที่นายสุวิทย์ ธนาปกิจ ผู้ร้องคัดค้านถอนเรื่องแล้ว แต่ไม่สามารถยุติเรื่องได้นั้น เนื่องจากพรรคพลังมหาชนได้แจ้งการเปลี่ยนแปลงข้อบังคับพรรคและคณะกรรมการบริหารพรรค ตามนัยมาตรา ๓๓ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ ซึ่งการเปลี่ยนแปลงดังกล่าวจะสมบูรณ์ต่อเมื่อได้รับแจ้งการตอบรับการเปลี่ยนแปลงจากนายทะเบียนพรรคการเมือง ตามมาตรา ๓๓ วรรคสอง เมื่อข้อเท็จจริงมีความขัดแย้งกันและยังไม่ชัดเจน สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งซึ่งมีหน้าที่ในการควบคุมตรวจสอบการดำเนินงานของพรรคการเมือง และปฏิบัติงานให้เป็นไปตามกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง จึงมีหน้าที่ต้องดำเนินการเพื่อให้ข้อเท็จจริงปรากฏชัดเจนว่า พรรคพลังมหาชนได้ดำเนินการเป็นไปตามกฎหมายและข้อบังคับพรรคหรือไม่ และเมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่า พรรคพลังมหาชนไม่ดำเนินการให้เป็นไปตามกฎหมายและข้อบังคับพรรค สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งจึงได้พิจารณานำเสนอนายทะเบียน ๆ เพื่อพิจารณาไม่ตอบรับการเปลี่ยนแปลง ซึ่งนายทะเบียน ๆ เห็นชอบและแจ้งให้พรรคพลังมหาชนทราบแล้ว พร้อมทั้งดำเนินการตามกฎหมายในส่วนที่เกี่ยวข้อง

กรณีที่นายทะเบียนพรรคการเมืองได้พยายามดำเนินการสอบสวนเป็นเวลากว่า ๒ ปี ได้ผลสรุปเพียงว่า มีผู้เข้าร่วมประชุมใหญ่พรรคพลังมหาชนอย่างมากที่สุดเพียง ๕๓ คน ไม่ครบ ๑๐๐ คน ขาดไป ๗ คน นั้น ขอชี้แจงว่า นายทะเบียน ๆ ไม่ได้ตรวจสอบผู้เข้าร่วมประชุมใหญ่พรรคพลังมหาชนครบทุกคน โดยทำการตรวจสอบเฉพาะบุคคลตั้งแต่ลำดับที่ ๖๐ ขึ้นไปเพียงจำนวน ๔๕ คน ตามความเห็นของคณะที่ปรึกษานายทะเบียนพรรคการเมือง เท่านั้น ซึ่งปรากฏรายละเอียดตามสำเนาหนังสือสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง ที่ ลต ๐๐๐๔/ว ๕๑ ลงวันที่ ๓ กันยายน ๒๕๕๕ ที่ขอให้คณะกรรมการการเลือกตั้งประจำกรุงเทพมหานครและจังหวัดอื่นๆ อีก ๑๐ จังหวัด ทำการสอบสวนแทน ซึ่งหนังสือดังกล่าวได้จัดส่งให้ศาลรัฐธรรมนูญแล้ว

พรรคพลังมหาชนได้ชี้แจงเพิ่มเติมเกี่ยวกับการดำเนินการสอบสวนของคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดเลยที่มุ่งเอาผิดกับพรรค ดังนี้

การให้ปากคำของนายอ่อน อำนาจ ซึ่งนายทะเบียนพรรคการเมืองได้อ้างไว้ในคำร้องเพิ่มเติมว่า นายอ่อน ฯ ไม่ได้กลับคำให้การตามที่พรรคชี้แจงเพียงแต่มีหนังสือแจ้งว่าไม่มีค่าธรรมเนียมที่สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งในกรุงเทพมหานครได้ เป็นการให้ถ้อยคำอันเป็นเท็จต่อศาลรัฐธรรมนูญ

การให้ปากคำของนายเสาร์ สุผา ซึ่งเคยเดินทางมาให้ปากคำกับเจ้าหน้าที่ของนายทะเบียนพรรคการเมืองที่กรุงเทพมหานคร รวมทั้งให้ปากคำในฐานะผู้แทนนางหนูเอื้อ คำปัญญา และนางปะกาย จุปะมะภา โดยให้ปากคำไว้ว่า นายเสาร์ ฯ นางหนูเอื้อ ฯ และนางปะกาย ฯ ได้เดินทางมาเข้าร่วมประชุมใหญ่สามัญพรรคพลังมหาชนในวันที่ ๒๕ พฤษภาคม ๒๕๕๒ ในฐานะสมาชิกพรรคและอยู่ประชุมจนถึงสิ้นสุดการประชุม คาดว่ามีผู้เข้าประชุมกว่า ๑๐๐ คน แต่ต่อมาได้กลับคำให้การโดยให้การต่อสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดเลย ในการเรียกตัวมาสอบสวนเป็นครั้งที่สองว่า ไม่ได้เข้าร่วมประชุมในวันที่ ๒๕ พฤษภาคม ๒๕๕๒ ซึ่งนายทะเบียน ฯ ต้องจำนนต่อหลักฐานจึงไม่ได้ปฏิเสธคำชี้แจงในเรื่องนี้ของพรรคแต่อย่างใด

การที่นายทะเบียนพรรคการเมืองนำกรณีของพระภิกษุศ แคนชัย มาอ้างอิงเพื่อโน้มน้าวให้ศาลรัฐธรรมนูญเห็นว่า พรรคพลังมหาชนมีเจตนาไม่สุจริต นั้น พรรคได้ตรวจสอบแล้ว ไม่ปรากฏว่ามีชื่อของพระภิกษุศ แคนชัย ที่ให้ปากคำว่าไม่ได้เป็นสมาชิกพรรค เข้าร่วมประชุมใหญ่ของพรรคแต่อย่างใด แต่ผู้เข้าร่วมประชุมใหญ่ดังกล่าว คือ นายรส แคนชัย ซึ่งเป็นบุคคลลำดับที่ ๕๓ ในบัญชีรายชื่อผู้เข้าร่วมประชุม ดังนั้น การมอบหมายให้ทำการสอบสวนผิดตัวบุคคลครั้งนี้ ไม่ว่าจะเกิดขึ้นโดยจงใจหรือความบกพร่องในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ ย่อมไม่อาจนำผลการสอบสวนดังกล่าวมากล่าวอ้างต่อศาลรัฐธรรมนูญ เพื่อให้มีคำสั่งยุบพรรคพลังมหาชนได้

นายทะเบียนพรรคการเมือง ยืนยันคำร้องเพิ่มเติมชี้แจงต่อกรณี นายอ่อน อำนาจ ว่า ได้ดำเนินการตรวจสอบข้อเท็จจริงว่า นายอ่อน ฯ เข้าร่วมประชุมใหญ่พรรค เมื่อวันที่ ๒๕ พฤษภาคม ๒๕๕๒ หรือไม่ อย่างไร รวม ๓ ครั้ง

๑) เมื่อวันที่ ๒๔ สิงหาคม ๒๕๕๒ โดยนายนิรันดร์ วีระธำรงค์ หัวหน้าพรรคนำ นายอ่อน ฯ ไปพบพนักงานของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง และให้ถ้อยคำว่าได้เข้าร่วมและอยู่ประชุมจนเลิก

๒) นายอ่อน ฯ ส่งคำชี้แจงทางไปรษณีย์ คำชี้แจงลงวันที่ ๑๐ กรกฎาคม ๒๕๕๓ ว่าไม่สามารถเดินทางไปพบนายทะเบียนได้เนื่องจากไม่มีค่าใช้จ่ายในการเดินทาง

๓) เมื่อวันที่ ๑๘ กันยายน ๒๕๕๔ สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดเลย แจ้งว่าได้สอบปากคำนายอ่อน ฯ โดยนายอ่อน ฯ ให้ถ้อยคำว่าได้รับหนังสือเชิญให้เข้าร่วมประชุมใหญ่พรรคในวันที่ ๒๔ พฤษภาคม ๒๕๕๒ แต่เนื่องจากพรรคได้เลื่อนการประชุมไปเป็นวันที่ ๒๕ พฤษภาคม ๒๕๕๒ จึงเดินทางกลับจังหวัดเลยและไม่ได้เข้าร่วมประชุมใหญ่พรรคในวันที่ ๒๕ พฤษภาคม ๒๕๕๒

การที่พรรคพลังมหาชนกล่าวอ้างว่า นายทะเบียน ฯ ให้ถ้อยคำกรณีของนายอ่อน ฯ เป็นเท็จ ต่อศาลรัฐธรรมนูญ นั้น เป็นการกล่าวอ้างเพื่อกล่าวหาคำชี้แจงของนายทะเบียน ฯ ที่ได้ชี้แจงไปตามข้อเท็จจริงว่า เป็นเท็จ ซึ่งหัวหน้าพรรคสามารถอ่านเข้าใจได้ว่าเป็นข้อเท็จจริงที่นายทะเบียนได้ดำเนินการและส่งศาลรัฐธรรมนูญเพื่อประกอบการพิจารณา

สำหรับกรณีที่นางหลั่น กำเนิด และนางอำไพ บันดิษฐภักดิ์ ให้ปากคำว่าได้เป็นสมาชิกพรรคพลังมหาชน และทางพรรคได้จัดส่งสำเนาใบสมัครของนางหลั่น ฯ และนางอำไพ ฯ ต่อศาลรัฐธรรมนูญเพื่อยืนยันว่า บุคคลทั้งสองเป็นสมาชิกพรรคพลังมหาชนจริง นั้น เป็นการดำเนินการเช่นเดียวกันกับที่ได้เคยยื่นต่อนายทะเบียนพรรคการเมือง

นอกจากนั้น นายทะเบียนพรรคการเมืองยังได้ชี้แจงกรณีของพระภิกษุยศ แคนชัย ว่า ในการตรวจสอบผู้เข้าร่วมประชุมใหญ่พรรค นายทะเบียน ฯ ได้ดำเนินการ ดังนี้

๑) ขอความอนุเคราะห์สำนักบริหารการทะเบียน กรมการปกครองให้ตรวจสอบบุคคลที่ปรากฏชื่อในบัญชีรายชื่อผู้เข้าร่วมประชุมใหญ่จากฐานข้อมูลการทะเบียน ซึ่งไม่พบนายยศ แคนชัย ในฐานข้อมูลการทะเบียน

๒) ให้พรรคพลังมหาชนยืนยันบุคคลที่ปรากฏชื่อในบัญชีรายชื่อผู้เข้าร่วมประชุมใหญ่ที่สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งจัดพิมพ์ขึ้นโดยคัดลอกจากบัญชีรายชื่อที่พรรคจัดส่งให้ซึ่งเขียนด้วยลายมือว่าเป็นสมาชิกพรรคหรือไม่ โดยให้จัดส่งสำเนาใบสมัคร สำเนาทะเบียนบ้านและสำเนาบัตรประจำตัวประชาชนพร้อมรับรองสำเนาถูกต้องไปให้สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง ซึ่งต่อมาเมื่อวันที่ ๑๔ มกราคม ๒๕๕๓ พรรคพลังมหาชนได้ตรวจสอบและจัดส่งบัญชีรายชื่อผู้เข้าร่วมประชุมใหญ่ที่สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งจัดทำขึ้นโดยแก้ไขให้ถูกต้องตามหลักฐานเอกสารซึ่งปรากฏว่า รายชื่อผู้เข้าร่วมประชุมลำดับที่ ๕๓ แก้ไขเป็น นายยศ แคนชัย พร้อมทั้งจัดส่งสำเนาใบสมัครของบุคคลดังกล่าวให้นายทะเบียนพรรคการเมือง

สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดเลยได้ดำเนินการสอบปากคำบุคคลที่ปรากฏชื่อในบัญชีรายชื่อผู้เข้าร่วมประชุมใหญ่พรรคตามหลักฐานเอกสารที่พรรคพลังมหาชนจัดส่งให้นายทะเบียนดังกล่าวข้างต้น และได้ดำเนินการสอบปากคำพระภิกษุศ แคนชัย เมื่อวันที่ ๑๘ กันยายน ๒๕๕๕ ซึ่งได้ตรวจสอบเลขประจำตัวประชาชนตามบันทึกการสอบปากคำกับสำเนาใบสมัครที่พรรคพลังมหาชนจัดส่งให้นายทะเบียนข้างต้นและขอให้สำนักบริหารการทะเบียนตรวจสอบข้อมูลบุคคลจากฐานข้อมูลการทะเบียน ปรากฏตามแบบรับรองรายการจากฐานข้อมูลทะเบียนประวัติราษฎร ลงวันที่ ๑๒ เมษายน ๒๕๕๕ ว่า เป็นชื่อตัวและชื่อสกุลเดียวกัน คือ นายยศ แคนชัย

(๔) พรรคพลังมหาชนชี้แจงว่า เจ้าหน้าที่ของนายทะเบียนพรรคการเมืองไม่เคยดำเนินการสอบสวนเช่นนี้กับพรรคการเมืองใดมาก่อน เหตุที่มาดำเนินการกับพรรค เนื่องจากมีอคติและนำอคติดังกล่าวมาใช้ในการปฏิบัติหน้าที่ ซึ่งเป็นโทษต่อพรรคพลังมหาชน อีกทั้งยังเป็นการเลือกปฏิบัติอีกด้วย กล่าวคือ ใช้สองมาตรฐาน ในการดำเนินการชะลอการจ่ายเงินที่ได้รับการจัดสรรเงินสนับสนุนจากกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมือง โดยชะลอการจ่ายเงินเฉพาะของพรรคพลังมหาชน ซึ่งถูกกล่าวหาว่ากระทำการผิดกฎหมายอันเป็นความผิดเพียงเล็กน้อย ไม่มีผลกระทบใดๆ ต่อสังคมและประเทศชาติ แต่กลับจ่ายเงินที่ได้รับการจัดสรรจากกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมืองให้แก่พรรคประชาธิปไตย ซึ่งถูกกล่าวหาว่า มีเหตุอันอาจถูกศาลรัฐธรรมนูญสั่งยุบพรรคการเมือง เนื่องจากรับบุคคลผู้ไม่มีสัญชาติไทยโดยการเกิดหรือบุคคลต่างชาติเข้าเป็นสมาชิกพรรค ซึ่งเป็นการกระทำความผิดที่มีผลกระทบต่อความมั่นคงของชาติโดยตรง

นายทะเบียนพรรคการเมืองได้ยื่นคำร้องเพิ่มเติมชี้แจงว่า ตามที่พรรคอ้างว่า เจ้าหน้าที่ไม่เคยดำเนินการกับพรรคการเมืองใดเช่นนี้มาก่อน และนำอคติมาใช้นั้น ไม่เป็นความจริง การควบคุมและการตรวจสอบการดำเนินงาน และปฏิบัติงานของพรรคการเมืองให้เป็นไปตามกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งได้ดำเนินการกับทุกพรรคการเมืองอย่างเท่าเทียมกัน โดยเฉพาะกรณีการตรวจสอบข้อเท็จจริง ซึ่งในทางปฏิบัติสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งได้ดำเนินการบางส่วนและมอบหมายให้สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดที่เกี่ยวข้องดำเนินการในบางส่วนโดยเฉพาะที่เกี่ยวข้องกับบุคคลในพื้นที่รับผิดชอบของจังหวัด เพื่อไม่ให้เกิดความเดือดร้อนและเสียค่าใช้จ่ายจำนวนมากในการเดินทางมายังสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งในกรุงเทพมหานคร โดยได้ถือปฏิบัติกับพรรคการเมืองทุกพรรค เช่น กรณีพรรคประชาธิปัตย์และพรรคเกษตรเสรี

พรรคพลังมหาชน ยืนยันคำชี้แจงแก้ข้อกล่าวหาเพิ่มเติม เพื่อแสดงข้อเท็จจริง ข้อกฎหมาย และ เหตุผลต่าง ๆ ว่า คำกล่าวอ้างของนายทะเบียนพรรคการเมืองข้างต้นไม่เป็นความจริงดังนี้

๑) กรณีของพรรคประชาธิปัตย์และพรรคเกษตรเสรี เป็นเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นหลังจากกรณีของ พรรคพลังมหาชน สำหรับสมาชิกพรรคพลังมหาชนที่ถูกเรียกมาให้ปากคำแก่สำนักงานคณะกรรมการ การเลือกตั้งในกรุงเทพมหานครต้องเสียค่าใช้จ่ายในการเดินทางมาพบเจ้าหน้าที่เอง

๒) สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งไม่ได้ดำเนินการกับทุกพรรคการเมืองอย่างเท่าเทียมกัน โดยเฉพาะกรณีการตรวจสอบข้อเท็จจริงว่า พรรคประชาธิปัตย์รับบุคคลต่างชาติเข้าเป็นสมาชิกพรรค อันเป็นการกระทำที่ฝ่าฝืนบทบัญญัติของพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๒๓ วรรคหนึ่ง ซึ่งพรรคประชาธิปัตย์มีเหตุอาจถูกศาลรัฐธรรมนูญสั่งยุบพรรค ตามนัยมาตรา ๖๖ วรรคหนึ่ง (๔)

นายทะเบียนพรรคการเมืองชี้แจงว่า คณะกรรมการกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมืองได้ ดำเนินการโดยชอบตามที่กฎหมายบัญญัติไว้ และเป็นมาตรฐานเดียวกันกับที่ใช้กับพรรคการเมืองอื่นด้วย แต่เหตุปัจจัยเฉพาะกรณีต่างกัน สำหรับการชะลอการเบิกจ่ายเงินของพรรคพลังมหาชน เป็นไปตามมติ ของที่ประชุมคณะกรรมการกองทุน ฯ โดยอาศัยอำนาจตามประกาศคณะกรรมการการเลือกตั้ง เรื่อง กองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมือง ลงวันที่ ๑๗ พฤศจิกายน ๒๕๕๑ ข้อ ๘ และข้อ ๑๑ (๕) ซึ่งเป็นไปตามบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๕๗

พรรคพลังมหาชนชี้แจงเพิ่มเติมว่า คณะกรรมการกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมืองมิได้ใช้ “หลักการเดียวกัน แต่เหตุปัจจัยแตกต่างกัน” มาใช้ในการพิจารณากรณีของพรรคพลังมหาชนและพรรค ประชาธิปัตย์ตามที่กล่าวอ้าง แต่ใช้หลักการ “สองมาตรฐาน” กล่าวคือ หลังจากมีเหตุต้องสอบสวน พรรคพลังมหาชน นับจากวันที่ ๕ กรกฎาคม ๒๕๕๒ ถึงวันที่ ๑๖ กรกฎาคม ๒๕๕๒ เพียง ๑๑ วัน คณะกรรมการกองทุน ฯ ก็ได้หยิบยกเอามาเป็นเหตุและมีมติชะลอการจ่ายเงินให้แก่พรรคพลังมหาชน ไว้ก่อนจนกว่าการสอบสวนจะแล้วเสร็จ ต่างจากกรณีของพรรคประชาธิปัตย์

นอกจากนี้ การที่นายทะเบียนพรรคการเมืองได้ยื่นคำร้องเพิ่มเติมแล้วอ้างถึงเหตุการณ์ใน ระหว่างวันที่ ๑๖ เมษายน ๒๕๕๒ ถึงวันที่ ๒๐ พฤษภาคม ๒๕๕๒ ซึ่งปรากฏข่าวทางสื่อมวลชนว่า เจ้าหน้าที่ของพรรคพลังมหาชนร่วมกับบุคคลภายนอกได้นำสมาชิกพรรค จำนวน ๘๑ คน ไปทำงาน ที่ประเทศเกาหลีใต้ และต่อมาพรรคพลังมหาชนได้รายงานว่าคณะกรรมการสอบสวนข้อกล่าวหาของ

พรรคพลังมหาชนได้สรุปผลว่า นายสุทธิชัย สามีโดยบรมรัฐ กรรมการบริหารพรรคร่วมกับบุคคลภายนอกแอบอ้างพรรคเพื่อผลประโยชน์และถือเป็นตัวการในการจัดส่งคนงานไปประเทศเกาหลีใต้และมีส่วนรับรู้และได้รับผลประโยชน์ ซึ่งการกระทำนี้สอดคล้องกับความเห็นของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดเลยที่ได้พิจารณาจากการสอบปากคำว่าการกระทำของพรรคพลังมหาชนเป็นลักษณะของการหลอกลวง โดยบอกว่าจะได้รับการแจกปุ๋ยและยาฆ่าแมลงแล้วก็นำเอารายชื่อผู้ที่ถูกหลอกไปกล่าวอ้างเป็นสมาชิกพรรคโดยเจ้าตัวไม่ทราบเรื่องมาก่อน บางคนไม่มีตัวตน และพรรคพลังมหาชนไม่เคยดำเนินกิจการใดๆ ในพื้นที่ของจังหวัดเลยแต่อย่างใด มีพฤติกรรมเป็นไปในลักษณะเข้าข่ายหลอกลวงประชาชน หากปล่อยให้เป็นเช่นนี้จะเป็นการทำลายความเชื่อมั่นและศรัทธาต่อระบอบประชาธิปไตย นั้น การกล่าวอ้างดังกล่าวย่อมเป็นการยืนยันว่า เจ้าหน้าที่ของนายทะเบียนพรรคการเมืองและสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง มีทัศนคติที่ไม่ดีต่อพรรคพลังมหาชน เพราะมีความเชื่อส่วนตัวว่าพรรคพลังมหาชนเป็นพรรคการเมืองชั้นเลวที่ต้องดำเนินการทุกวิถีทางให้ถูกศาลรัฐธรรมนูญสั่งยุบพรรคไป และสบโอกาสเมื่อสามารถยกเอาเหตุการณ์ประชุมใหญ่ ครั้งที่ ๒/๒๕๕๒ เมื่อวันที่ ๒๕ พฤษภาคม ๒๕๕๒ ซึ่งเกิดขึ้นหลังจากเหตุการณ์ดังกล่าวไม่นานนัก และใช้เวลาการสอบสวนเกือบ ๓ ปี จนได้ผลการสอบสวนเป็นที่พอใจของเจ้าหน้าที่มาเป็นเหตุในการยื่นคำร้องขอให้ศาลรัฐธรรมนูญสั่งยุบพรรคพลังมหาชน

สำหรับกรณีที่ผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำจังหวัดเลย รายงานผลการสอบสวนและสรุปความเห็นมาด้วย นั้น เป็นการสอบสวนและเสนอความเห็นในลักษณะที่มีอคติและมีเป้าหมายชัดเจนว่าจะต้องยุบพรรคพลังมหาชน เพราะเป็นการสรุปจากการให้ปากคำของบุคคลเพียง ๒ คน คือ นางหลั่น กำเนิด และนางอำไพ บัณฑิตฐักดิ์ และบรรยากาศในการสอบสวนนั้น อาจจะมีลักษณะของการข่มขู่ชี้หน้า จนทำให้ผู้ให้ถ้อยคำเกิดความหวาดกลัวไม่กล้ารับว่าเป็นสมาชิกพรรคพลังมหาชน เป็นการดำเนินการสอบสวนมุ่งเอาผิดกับพรรคพลังมหาชนให้ได้ ซึ่งจะเห็นได้ชัดเจนจากกรณีการให้ปากคำของนายอ่อน อำนาง นายเสาร์ สุผา พระภิกษุศ แคนชัย นางหลั่น กำเนิด และนางอำไพ บัณฑิตฐักดิ์

(๕) พรรคพลังมหาชนชี้แจงว่า การที่นายทะเบียนพรรคการเมืองเสนอต่อศาลรัฐธรรมนูญให้สั่งยุบพรรคพลังมหาชน ด้วยเหตุตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๖๕ โดยให้เหตุผลว่า ไม่ดำเนินการให้เป็นไปตามมาตรา ๒๕ และมาตรา ๒๖ นั้น นายทะเบียน ฯ จะต้องดำเนินการให้เป็นไปตามที่กำหนดไว้ในมาตรา ๖๕ วรรคสอง ซึ่งกำหนดว่าเมื่อปรากฏต่อนายทะเบียน ฯ ว่า พรรคการเมืองใดมีเหตุตามที่ระบุไว้ในมาตรา ๖๕ วรรคหนึ่ง (๕)

ให้นายทะเบียน ฯ ยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ความปรากฏต่อนายทะเบียน ฯ แต่ในคำร้องขอให้พิจารณาวินิจฉัยของนายทะเบียน ฯ ไม่ได้ระบุเกี่ยวกับวันเดือนปีที่ผู้ร้องมอบหมายบุคคลให้ไปทำการสอบสวนหรือพิจารณาเรื่องดำเนินการแล้วเสร็จ ในแต่ละครั้งแต่ละเหตุการณ์ อาจเป็นไปได้ว่า นายทะเบียน ฯ ปกปิดวันเดือนปีที่ความปรากฏต่อนายทะเบียน ฯ เนื่องจากนายทะเบียน ฯ ได้ทำการสอบสวนมาเป็นเวลานาน ความน่าจะปรากฏต่อนายทะเบียน ฯ นานเกินกว่าเวลา ๑๕ วัน ตามที่กฎหมายกำหนด อันเป็นเหตุให้การยื่นคำร้องเป็นโมฆะได้ ดังนั้น พรรคพลังมหาชนจึงขอให้ศาลรัฐธรรมนูญเรียกเอกสารหลักฐานต่าง ๆ และเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องของนายทะเบียน ฯ มาให้ถ้อยคำด้วย

นายทะเบียนพรรคการเมืองชี้แจงว่า สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งมีหน้าที่ตรวจสอบการดำเนินงานของพรรคการเมือง ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง ฯ มาตรา ๖ วรรคสอง โดยเจ้าหน้าที่สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งได้ตรวจสอบและประมวลเรื่องการดำเนินกิจการของพรรคพลังมหาชนนำเสนอต่อนายทะเบียน ฯ โดยนายทะเบียน ฯ ได้รับในวันที่ ๑๘ ตุลาคม ๒๕๕๔ จึงถือได้ว่า วันที่ ๑๘ ตุลาคม ๒๕๕๔ เป็นวันที่ความปรากฏต่อนายทะเบียน ฯ ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง ฯ มาตรา ๖๕ วรรคสอง และในวันเดียวกันนั้นเองนายทะเบียน ฯ ได้มีหนังสือถึงประธานศาลรัฐธรรมนูญเพื่อขอให้มีคำสั่งยุบพรรคพลังมหาชน ซึ่งศาลรัฐธรรมนูญได้รับเรื่อง เมื่อวันที่ ๒๕ ตุลาคม ๒๕๕๔ ฉะนั้น นับแต่วันที่ความปรากฏต่อนายทะเบียนจนถึงวันที่ศาลรัฐธรรมนูญได้รับเรื่องไว้เป็นเวลาเพียง ๗ วัน ซึ่งเป็นไปตามบทบัญญัติของมาตรา ๖๕ วรรคสอง แล้ว

พรรคพลังมหาชนชี้แจงเพิ่มเติมยืนยันว่า นายทะเบียนพรรคการเมืองปิดบังวันเวลาที่ความปรากฏต่อนายทะเบียน ฯ ตามมาตรา ๖๕ วรรคสอง การยื่นคำร้องขอให้ศาลรัฐธรรมนูญสั่งยุบพรรคพลังมหาชนเกินกว่า ๑๕ วัน ตามที่กฎหมายกำหนด โดยมีเหตุผล ดังนี้

๑) ในบันทึกข้อความ สำนักกิจการพรรคการเมือง ที่ ลต ๐๐๐๔.๑๐/๒๒๘๖ ลงวันที่ ๑๘ ตุลาคม ๒๕๕๔ เรื่องการดำเนินกิจการของพรรคพลังมหาชน ได้ระบุไว้ดังนี้

“๑. เรื่องเดิม สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งได้เสนอนายทะเบียนพรรคการเมืองเพื่อขออนุมัตินำเรื่องการดำเนินกิจการของพรรคพลังมหาชน กรณีพรรคพลังมหาชนได้แจ้งต่อนายทะเบียนพรรคการเมืองว่า ได้จัดประชุมใหญ่สามัญ ครั้งที่ ๒ ประจำปี ๒๕๕๒ เมื่อวันที่ ๒๕ พฤษภาคม ๒๕๕๒ เพื่อเปลี่ยนแปลงข้อบังคับพรรคและกรรมการบริหารพรรค โดยมีผู้เข้าร่วมประชุม จำนวน ๑๑๘ คน และต่อมานายสุวิทย์ ชนาปกิจ เற்றுณีกพรรคพลังมหาชน ได้แจ้งต่อนายทะเบียนพรรคการเมืองว่า ในคราวประชุมใหญ่ครั้งดังกล่าวมีสมาชิกพรรคเข้าร่วมประชุมประมาณ ๕๕ คน ไม่เป็นไปตาม

ข้อบังคับพรรค เข้าพิจารณาในที่ประชุมคณะกรรมการที่ปรึกษานายทะเบียนพรรคการเมืองพิจารณาให้ความเห็นก่อนนำเสนอนายทะเบียนพรรคการเมืองพิจารณาซึ่งนายทะเบียนพรรคการเมืองเห็นชอบ

๒. ข้อเท็จจริง ในคราวประชุมคณะกรรมการที่ปรึกษานายทะเบียนพรรคการเมือง ครั้งที่ ๕/๒๕๔๔ เมื่อวันที่ ๘ ตุลาคม ๒๕๔๔ ได้พิจารณาเรื่องการดำเนินกิจการของพรรคพลังมหาชน ตามข้อ ๑ แล้ว ดังนี้

๒.๑ การพิจารณาเพื่อตอบรับหรือไม่ตอบรับการเปลี่ยนแปลงข้อบังคับพรรคและกรรมการบริหารพรรค ฯลฯ ที่ประชุมมีมติ เห็นสมควรเสนอนายทะเบียนพรรคการเมืองไม่ตอบรับการเปลี่ยนแปลงข้อบังคับพรรคพลังมหาชนตามมติที่ประชุมใหญ่สามัญ ครั้งที่ ๒ ประจำปี ๒๕๔๒ เมื่อวันที่ ๒๕ พฤษภาคม ๒๕๔๒

๒.๒ การพิจารณาเพื่อยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญ ที่ประชุมมีมติ เห็นสมควรเสนอนายทะเบียนพรรคการเมืองยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญเพื่อขอให้มีคำสั่งยุบพรรคพลังมหาชน ตามมาตรา ๖๕ วรรคสอง”

กรณีย่อมเป็นหลักฐานชี้ชัดว่า ความปรากฏต่อนายทะเบียนพรรคการเมืองว่า พรรคพลังมหาชนมีเหตุต้องยุบหรือเลิกพรรคการเมือง ตามมาตรา ๖๕ วรรคหนึ่ง (๕) ก่อนวันที่ ๘ ตุลาคม ๒๕๔๔ ซึ่งนับถึงวันที่นายทะเบียนฯ ยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญให้ยุบพรรคพลังมหาชน เป็นเวลาอย่างน้อย ๑๑ วัน ดังนั้น ความที่ได้ยื่นยันต่อศาลรัฐธรรมนูญว่า กรณีปรากฏต่อนายทะเบียนพรรคการเมือง เมื่อวันที่ ๑๘ ตุลาคม ๒๕๔๔ ซึ่งเป็นวันที่ยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญให้สั่งยุบพรรคพลังมหาชน และความที่ว่า นับถึงวันที่ ๒๕ ตุลาคม ๒๕๔๔ ที่ศาลรัฐธรรมนูญได้รับเรื่องไว้เป็นเวลาเพียง ๗ วัน ซึ่งเป็นไปตามบทบัญญัติตามมาตรา ๖๕ วรรคสองแล้ว จึงเป็นการแจ้งความอันเป็นเท็จต่อศาลรัฐธรรมนูญ และหากนับอายุความถึงวันที่ศาลรัฐธรรมนูญได้รับเรื่องไว้ ในวันที่ ๒๕ ตุลาคม ๒๕๔๔ ตามที่นายทะเบียนฯ นับอายุความนั้นจะเป็นเวลาไม่น้อยกว่า ๑๘ วัน ซึ่งขาดอายุความเกินกว่า ๑๕ วัน ตามมาตรา ๖๕ วรรคสอง แล้ว

๒) เมื่อพิจารณาจากเอกสารการสอบสวนของนายทะเบียนพรรคการเมืองสามารถสรุปผลการดำเนินการได้ ดังนี้

สถานีตำรวจภูธรอำเภอท่าลี่ ได้มีหนังสือ ลงวันที่ ๑๔ กรกฎาคม ๒๕๔๓ เรื่อง ส่งบันทึกการสอบสวน โดยส่งบันทึกการสอบสวนไปให้นายทะเบียนฯ ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการเลือกตั้งได้รับเมื่อวันที่ ๒๐ กรกฎาคม ๒๕๔๓

สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดเลย ได้มีหนังสือ ลงวันที่ ๒๑ กันยายน ๒๕๕๕ เรื่อง การสอบสวนปากคำแทนนายทะเบียนพรรคการเมือง ส่งสำนวนการสอบสวนปากคำ ไปให้นายทะเบียน ฯ ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งได้รับ เมื่อวันที่ ๒๔ กันยายน ๒๕๕๕ จากเอกสารแสดงให้เห็นว่า นายทะเบียน ฯ ได้รับทราบการรายงานผลการสอบสวน ตั้งแต่วันที่ ๒๔ กันยายน ๒๕๕๕ การที่เจ้าหน้าที่ของนายทะเบียน ฯ ไม่นำเสนอโดยเร็วนี้ เป็นความล่าช้าของระบบงานและเจ้าหน้าที่ ซึ่งนายทะเบียน ฯ ต้องรับผิดชอบ และไม่ผูกพันบุคคลภายนอกซึ่งต้องเสียสิทธิในความล่าช้านั้น จึงต้องสันนิษฐานในทางที่เป็นคุณกับพรรคพลังมหาชนว่า กรณีปรากฏต่อ นายทะเบียนพรรคการเมืองตั้งแต่วันที่ ๒๔ กันยายน ๒๕๕๕ ซึ่งเมื่อนับถึงวันที่ได้ยื่นคำร้องต่อ ศาลรัฐธรรมนูญ ในวันที่ ๑๘ ตุลาคม ๒๕๕๕ จะเป็นเวลา ๒๔ วัน และถ้านับถึงวันที่ศาลรัฐธรรมนูญ รับเรื่องไว้ตามที่นายทะเบียน ฯ นับอายุความจะเป็นเวลา ๓๑ วัน ซึ่งขาดอายุความเกินกว่า ๑๕ วัน ตามมาตรา ๖๕ วรรคสอง แล้ว

นายทะเบียนพรรคการเมืองชี้แจงเพิ่มเติมว่า สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งได้ตรวจสอบ การดำเนินกิจการของพรรคพลังมหาชนและได้ดำเนินการเพื่อความรอบคอบ โดยนำความเห็นของ สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง ซึ่งมีความเห็นว่า การดำเนินกิจการของพรรคพลังมหาชนไม่เป็นไปตามกฎหมายและข้อบังคับพรรคซึ่งมีเหตุยุบพรรค ตามมาตรา ๖๕ วรรคหนึ่ง (๕) เข้าพิจารณาใน คณะกรรมการที่ปรึกษานายทะเบียนพรรคการเมือง ซึ่งประกอบด้วย ผู้ทรงคุณวุฒิจากส่วนราชการ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อพิจารณาข้อเท็จจริงว่า การกระทำความผิดของพรรคพลังมหาชนตามข้อเท็จจริงที่ ปรากฏเป็นเหตุให้ยุบพรรคพลังมหาชนตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๖๕ วรรคหนึ่ง (๕) หรือไม่ อย่างไร ซึ่งต้องใช้ความละเอียดรอบคอบในการ ดำเนินการ ซึ่งคณะกรรมการที่ปรึกษา ฯ มีความเห็นตามที่สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งเสนอ และในวันที่ ๑๘ ตุลาคม ๒๕๕๕ สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง จึงเสนอนายทะเบียนพรรค การเมือง ซึ่งนายทะเบียนพรรคการเมืองเห็นชอบและลงนามในคำร้องเพื่อยื่นต่อศาลรัฐธรรมนูญขอให้ มีคำสั่งยุบพรรคพลังมหาชนในวันเดียวกัน และเจ้าหน้าที่ของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งนำส่ง ศาลรัฐธรรมนูญ ในวันที่ ๒๕ ตุลาคม ๒๕๕๕ ภายหลังจากที่นายทะเบียนพรรคการเมือง ลงนามในคำร้อง ๗ วัน

(๖) พรรคพลังมหาชนได้ชี้แจงแก้ข้อกล่าวหา พร้อมขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยชี้ขาด ดังนี้

๑) ยกคำร้องให้ยุบพรรคพลังมหาชนของผู้ร้อง เพื่อให้พรรคพลังมหาชนดำเนินกิจการทางการเมืองตามเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญ ต่อไป

๒) มีคำสั่งให้นายทะเบียนพรรคการเมืองตอบรับการเปลี่ยนแปลงข้อบังคับพรรคและกรรมการบริหารพรรคพลังมหาชนตามมติของที่ประชุมใหญ่สามัญ ครั้งที่ ๒/๒๕๕๒ เมื่อวันที่ ๒๕ พฤษภาคม ๒๕๕๒ ตอบรับการเปลี่ยนแปลงนโยบาย ข้อบังคับพรรค และคณะกรรมการบริหารพรรคตามมติของที่ประชุมใหญ่สามัญ ครั้งที่ ๓/๒๕๕๒ เมื่อวันที่ ๒๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๒ และตอบรับการเปลี่ยนแปลงคณะกรรมการบริหารพรรค ตามมติของที่ประชุมใหญ่สามัญ ครั้งที่ ๑/๒๕๕๔ เมื่อวันที่ ๔ เมษายน ๒๕๕๔ ของพรรคพลังมหาชน

๓) มีคำสั่งให้คณะกรรมการกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมืองยกเลิกมติที่ให้ชะลอการจ่ายเงินจัดสรรเพื่อสนับสนุนพรรคการเมืองให้แก่พรรคพลังมหาชน ประจำปี พ.ศ. ๒๕๕๒ ปี พ.ศ. ๒๕๕๓ และ ปี พ.ศ. ๒๕๕๔ ซึ่งเป็นมติที่ไม่มีกฎหมายใดๆ รองรับ เป็นการเลือกปฏิบัติ และขัดต่อเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓๒๘ วรรคหนึ่ง (๕) และพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๕๓ มาตรา ๕๔ และมาตรา ๕๕ ที่กำหนดให้รัฐสนับสนุนทางการเงินแก่พรรคการเมือง

นายทะเบียนพรรคการเมืองชี้แจงกรณีที่พรรคขอให้ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งให้นายทะเบียนพรรคการเมืองตอบรับการเปลี่ยนแปลงข้อบังคับพรรคและกรรมการบริหารพรรคตามมติที่ประชุมใหญ่รวม ๓ ครั้ง ดังกล่าวว่าการประชุมใหญ่พรรค ครั้งที่ ๒/๒๕๕๒ เมื่อวันที่ ๒๕ พฤษภาคม ๒๕๕๒ นายทะเบียนพรรคการเมืองได้พิจารณาไม่ตอบรับการเปลี่ยนแปลงตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๓๓ เนื่องจากพรรคพลังมหาชนไม่ดำเนินการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๒๕ และมาตรา ๒๖ ซึ่งเป็นเหตุยุบพรรคตามมาตรา ๖๕ วรรคหนึ่ง (๕) พร้อมทั้งได้ยื่นคำร้องขอให้ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งยุบพรรคพลังมหาชน ตามมาตรา ๖๕ วรรคสอง สำหรับการประชุมใหญ่พรรค ครั้งที่ ๓/๒๕๕๒ เมื่อวันที่ ๒๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๒ และครั้งที่ ๑/๒๕๕๔ เมื่อวันที่ ๔ เมษายน ๒๕๕๔ นายทะเบียนพรรคการเมืองได้ชะลอการตอบรับ เนื่องจากนายทะเบียนพรรคการเมืองได้ส่งเรื่องให้ศาลรัฐธรรมนูญเพื่อขอให้มีการชี้แจงแก้ข้อกล่าวหา พรรคพลังมหาชน จึงยังไม่ได้พิจารณาเพื่อตอบรับหรือไม่ตอบรับ

การเปลี่ยนแปลงนโยบายพรรค ข้อบังคับพรรค และคณะกรรมการบริหารพรรค ตามมติที่ประชุมใหญ่ ทั้งสองครั้งดังกล่าว ตามนัยมาตรา ๓๓ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ เพื่อรอฟังผลการพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ และการชะลอการพิจารณาก็ไม่ทำให้การดำเนินกิจการของพรรคพลังมหาชนเกิดความเสียหาย เพราะพรรคพลังมหาชนสามารถดำเนินกิจการของพรรคการเมืองต่อไปได้

ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาข้อเท็จจริงตามคำร้อง คำร้องเพิ่มเติม เอกสารประกอบคำร้องของ นายทะเบียนพรรคการเมือง ผู้ร้อง และคำชี้แจงแก้ข้อกล่าวหา คำชี้แจงแก้ข้อกล่าวหาเพิ่มเติม เอกสารประกอบคำชี้แจงแก้ข้อกล่าวหาของพรรคพลังมหาชน ผู้ถูกร้องแล้ว มีปัญหาเบื้องต้นที่ต้องพิจารณา วินิจฉัยก่อนว่า คำร้องของนายทะเบียนพรรคการเมืองมีปัญหาเรื่องอายุความ หรือไม่

พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๖๕ วรรคหนึ่ง (๕) บัญญัติว่า “พรรคการเมืองย่อมเลิกหรือยุบด้วยเหตุใดเหตุหนึ่ง ดังต่อไปนี้ ... (๕) ไม่ดำเนินการให้เป็นไปตามมาตรา ๒๕ มาตรา ๒๖ มาตรา ๒๙ มาตรา ๓๕ หรือมาตรา ๖๒” และวรรคสอง บัญญัติว่า “เมื่อปรากฏต่อนายทะเบียนว่า พรรคการเมืองใดมีเหตุตามที่ระบุไว้ใน (๑) (๒) (๓) หรือ (๕) ให้นายทะเบียนยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ความปรากฏต่อนายทะเบียน เมื่อศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาแล้วเห็นว่า มีเหตุดังกล่าวเกิดขึ้นกับพรรคการเมือง ตามคำร้องของนายทะเบียน ให้ศาลรัฐธรรมนูญสั่งให้ยุบพรรคการเมืองนั้น”

ผู้ถูกร้องอ้างว่า ผู้ร้องปิดบังวันเวลาที่ความปรากฏต่อผู้ร้อง ตามมาตรา ๖๕ วรรคสอง การยื่นคำร้องขอให้ศาลรัฐธรรมนูญสั่งยุบพรรคพลังมหาชนของผู้ร้องเกินกว่า ๑๕ วัน นับแต่วันที่ความปรากฏต่อนายทะเบียนพรรคการเมืองตามที่กฎหมายกำหนด จึงขาดอายุความ เนื่องจากผู้ร้องได้ทำการสอบสวนข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการประชุมใหญ่ของผู้ถูกร้องเป็นเวลานาน ความน่าจะปรากฏต่อผู้ร้องเกิน ๑๕ วัน โดยอ้างถึงหนังสือสำนักกิจการพรรคการเมือง ที่ ลต ๐๐๐๔.๑๐/๒๒๘๖ ลงวันที่ ๑๘ ตุลาคม ๒๕๕๔ เรื่อง การดำเนินกิจการพรรคพลังมหาชน นั้น ในกรณีเช่นนี้ศาลรัฐธรรมนูญได้เคยวินิจฉัยไว้แล้ว ตามคำวินิจฉัยที่ ๑/๒๕๕๕ เรื่อง นายทะเบียนพรรคการเมืองขอให้สั่งยุบพรรคถิ่นไทย ลงวันที่ ๑๐ มกราคม ๒๕๕๕ ว่า “ข้อเท็จจริงปรากฏว่า นายทะเบียนพรรคการเมืองทราบและลงลายมือชื่อในคำร้อง เมื่อวันที่ ๓๑ พฤษภาคม ๒๕๕๔ โดยยื่นคำร้องดังกล่าวต่อศาลรัฐธรรมนูญ เมื่อวันที่ ๕ มิถุนายน ๒๕๕๔ จึงเป็นการยื่นคำร้องภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ความปรากฏต่อนายทะเบียนตามที่มาตรา ๖๕ วรรคสอง บัญญัติไว้ คำร้องของผู้ร้องจึงชอบด้วยกฎหมายแล้ว และ

ไม่จำเป็นต้องวินิจฉัยว่า กรณีดังกล่าวเป็นเรื่องอายุความหรือไม่” กรณีดังกล่าว ศาลรัฐธรรมนูญถือเอาวันที่ผู้ร้องทราบว่ามีเหตุยุบพรรคการเมืองตามมาตรา ๖๕ วรรคหนึ่ง เป็นวันที่ความปรากฏต่อผู้ร้องมิใช่นับเอาวันที่สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งมีความเห็นว่า มีเหตุที่จะต้องยุบพรรคการเมืองตามกฎหมายเป็นวันที่ความปรากฏต่อผู้ร้อง ซึ่งผู้ร้องอาจจะไม่เห็นเช่นนั้นก็ได้ เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่าสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง มีอำนาจหน้าที่ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง ฯ มาตรา ๖ วรรคสอง ที่บัญญัติว่า “ให้สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง มีหน้าที่ ... ตรวจสอบการดำเนินงานของพรรคการเมือง และปฏิบัติงานให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้” ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง ก็ได้ดำเนินการตรวจสอบและรายงานผลการตรวจสอบข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการดำเนินกิจการของผู้ถูกร้องตามที่ได้รับมอบหมายให้ผู้ร้องทราบความก้าวหน้ามาโดยลำดับ และเพื่อความรอบคอบก็นำความเห็นของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง ที่เห็นว่า การประชุมใหญ่สามัญ ครั้งที่ ๒/๒๕๕๒ เมื่อวันที่ ๒๕ พฤษภาคม ๒๕๕๒ ของผู้ถูกร้องไม่เป็นไปตามกฎหมายและข้อบังคับพรรค อันเป็นเหตุยุบพรรคการเมืองตามมาตรา ๖๕ วรรคหนึ่ง (๕) ให้คณะกรรมการที่ปรึกษานายทะเบียนพรรคการเมือง ซึ่งประกอบด้วยผู้ทรงคุณวุฒิจากส่วนราชการที่เกี่ยวข้องเพื่อพิจารณาข้อเท็จจริงว่า การกระทำดังกล่าวของผู้ถูกร้องตามข้อเท็จจริงที่ปรากฏเป็นเหตุให้ยุบพรรคผู้ถูกร้องตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๖๕ วรรคหนึ่ง (๕) หรือไม่ อย่างไร ซึ่งต้องใช้ความละเอียดรอบคอบในการดำเนินการ และคณะกรรมการ ฯ ในคราวประชุมเมื่อวันที่ ๘ ตุลาคม ๒๕๕๒ มีความเห็นตามที่สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งเสนอ ต่อมาในวันที่ ๑๘ ตุลาคม ๒๕๕๔ สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง จึงเสนอผู้ร้องเพื่อขอให้คำสั่งยุบพรรคผู้ถูกร้อง ซึ่งผู้ร้องเห็นชอบและลงนามในคำร้องยื่นต่อศาลรัฐธรรมนูญในวันเดียวกัน ตามหลักฐานเป็นหนังสือสำนักกิจการพรรคการเมือง ที่ ลต ๐๐๐๔.๑๐/๒๒๘๖ ลงวันที่ ๑๘ ตุลาคม ๒๕๕๔ ที่ผู้ร้องและผู้ถูกร้องได้อ้างต่อศาลรัฐธรรมนูญ และเจ้าหน้าที่ของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งนำคำร้องดังกล่าวมายื่นต่อศาลรัฐธรรมนูญ ในวันที่ ๒๕ ตุลาคม ๒๕๕๔ ภายหลังจากที่ผู้ร้องลงนามในคำร้อง ๗ วัน จึงฟังได้ว่า ผู้ร้องทราบและยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญ ภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ความปรากฏต่อนายทะเบียนตามที่มาตรา ๖๕ วรรคสอง บัญญัติไว้ คำร้องของผู้ร้องจึงชอบด้วยกฎหมายแล้ว ทั้งนี้เป็นไปตามแนวคำวินิจฉัยศาลรัฐธรรมนูญที่ ๑/๒๕๕๕

ประเด็นที่ศาลรัฐธรรมนูญต้องพิจารณาวินิจฉัยต่อไปมีว่า กรณีมีเหตุที่จะสั่งยุบพรรคพลังมหาชน เนื่องจากไม่ดำเนินการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๒๕ และมาตรา ๒๖ ตามคำร้องของนายทะเบียนพรรคการเมือง หรือไม่

พิจารณาแล้ว การที่ผู้ร้องยื่นคำร้องขอให้ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งยุบพรรคผู้ถูกร้อง เนื่องจากไม่ดำเนินการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๒๕ ที่บัญญัติว่า “เมื่อนายทะเบียนได้รับแจ้งการจัดตั้งพรรคการเมืองแล้ว การดำเนินกิจการดังต่อไปนี้ ให้พรรคการเมืองกระทำโดยที่ประชุมใหญ่ของพรรคการเมือง

(๑) การเปลี่ยนแปลงนโยบายพรรคการเมือง

(๒) การเปลี่ยนแปลงข้อบังคับพรรคการเมือง

(๓) การเลือกตั้งหัวหน้าพรรคการเมือง รองหัวหน้าพรรคการเมือง เลขานุการพรรคการเมือง รองเลขานุการพรรคการเมือง เภรัณูญิกพรรคการเมือง โฆษกพรรคการเมือง และกรรมการบริหารอื่น

(๔) การอื่นตามที่กำหนดในประกาศของคณะกรรมการการเลือกตั้ง”

และมาตรา ๒๖ ที่บัญญัติว่า “ที่ประชุมใหญ่ของพรรคการเมืองต้องประกอบด้วย คณะกรรมการบริหารพรรคการเมือง ผู้แทนของสาขาพรรคการเมือง และสมาชิก ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในข้อบังคับพรรคการเมือง

ในระหว่างที่พรรคการเมืองใดดำเนินการจัดตั้งสาขาพรรคการเมืองตามมาตรา ๒๕ ให้ที่ประชุมใหญ่ของพรรคการเมืองนั้นประกอบด้วยคณะกรรมการบริหารพรรคการเมือง และสมาชิก ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในข้อบังคับพรรคการเมือง” ซึ่งข้อบังคับพรรคพลังมหาชน ข้อ ๖๕ กำหนดว่า “การประชุมใหญ่สามัญหรือวิสามัญประกอบด้วยสมาชิกของพรรค ดังต่อไปนี้ (๑) กรรมการบริหารพรรค (๒) สมาชิกของพรรคที่เป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ในขณะนั้น (๓) สมาชิกที่เป็นรัฐมนตรีในขณะนั้น (๔) ผู้แทนของสาขาพรรคตามข้อ ๖๕ ในกรณีที่มีสาขาพรรค (๕) สมาชิกที่ได้รับเชิญจากคณะกรรมการบริหารพรรค” และข้อ ๗๐ กำหนดว่า “ในการประชุมใหญ่ต้องมีสมาชิกตามข้อ ๖๕ มาประชุมไม่น้อยกว่าหนึ่งร้อยคนจึงจะเป็นองค์ประชุม...”

ข้อเท็จจริงฟังเป็นที่ยุติว่า ผู้ถูกร้องจัดให้มีการประชุมใหญ่สามัญ ครั้งที่ ๒/๒๕๕๒ ในวันที่ ๒๕ พฤษภาคม ๒๕๕๒ ณ โรงแรมรัตนโกสินทร์ และได้มีหนังสือแจ้งให้ผู้ร้องทราบและพิจารณาตอบรับการเปลี่ยนแปลงข้อบังคับพรรคและกรรมการบริหารพรรคตามมติของที่ประชุมใหญ่ดังกล่าว แต่เนื่องจาก นายสุวิทย์ ธนาปกิจ เภรัณูญิกพรรคได้ร้องคัดค้านการแต่งตั้งคณะกรรมการบริหารพรรค เนื่องจาก

เห็นว่า การประชุมใหญ่พรรคผู้ถูกร้องมีองค์ประชุมเพียง ๕๕ คน ไม่ครบตามข้อบังคับพรรคที่กำหนดไว้ว่า การประชุมใหญ่ต้องมีสมาชิกร่วมประชุมไม่น้อยกว่าหนึ่งร้อยคน และเอกสารโดยเฉพาะรายงานการประชุมและผู้เข้าร่วมประชุมไม่ตรงกับความจริง ผู้ร้องจึงมีหนังสือให้คณะกรรมการบริหารพรรคผู้ถูกร้องทั้ง ๒๒ คน ไปชี้แจง แต่มีกรรมการบริหารพรรคเพียง ๘ คน ชี้แจง ในจำนวนนี้มี ๕ คนที่ชี้แจงด้วยตนเอง ซึ่งรวมถึง นายสุวิทย์ ฯ ผู้ร้องคัดค้านด้วย โดยชี้แจงทำนองเดียวกันว่า มีสมาชิกร่วมประชุมเกินกว่าหนึ่งร้อยคน ซึ่งครบองค์ประชุม ส่วนเรื่องที่นายสุวิทย์ ฯ มาร้องคัดค้านเนื่องจากมีความเข้าใจคลาดเคลื่อนเพราะในวันประชุมใหญ่พรรคผู้ถูกร้อง เมื่อถึงกำหนดเวลาประชุมยังมีองค์ประชุมไม่ครบ และได้เดินทางกลับไปก่อนแต่มาทราบภายหลังว่า มีสมาชิกกว่า ๑๐๐ คน เข้าประชุมและมีการพิจารณาเรื่องต่างๆ ตามระเบียบวาระ จึงขอลอนคำร้องคัดค้านดังกล่าว แต่โดยที่บัญชีรายชื่อผู้เข้าร่วมประชุมใหญ่สามัญ ครั้งที่ ๒/๒๕๕๒ ตั้งแต่หมายเลข ๖๐ เป็นต้นไป มีลักษณะเหมือนลงนามด้วยบุคคลคนเดียวกัน ผู้ร้องจึงได้มอบหมายให้สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งตรวจสอบข้อเท็จจริงให้กระจ่าง ซึ่งการดำเนินการตรวจสอบต่างๆ ได้ขอความเห็นชอบจากผู้ร้อง ทั้งนี้ก่อนนำเสนอผลการตรวจสอบต่อผู้ร้องก็ได้ให้คณะกรรมการที่ปรึกษาผู้ร้องซึ่งประกอบด้วยผู้ทรงคุณวุฒิจากส่วนราชการที่เกี่ยวข้องพิจารณาด้วย สำหรับการตรวจสอบหลักฐานทางทะเบียนราษฎร ผู้ร้องได้ขอให้สำนักบริหารการทะเบียน กรมการปกครอง ดำเนินการ ส่วนการสอบสวนปากคำนอกจากที่ได้ดำเนินการโดยสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งเองแล้ว ผู้ร้องได้มอบหมายให้สถานีตำรวจภูธรประจำอำเภอสองแห่ง และสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำกรุงเทพมหานครและจังหวัดต่างๆ อีก ๑๐ จังหวัด ดำเนินการสอบสวนบุคคลผู้มีรายชื่อในบัญชีผู้เข้าร่วมประชุมที่มีภูมิลำเนาอยู่ในพื้นที่นั้นๆ แทน แล้วแต่กรณี ปรากฏว่า ในจำนวนผู้มีรายชื่อในบัญชีผู้เข้าร่วมประชุม ๑๐๖ คน และที่ผู้ถูกร้องขอเพิ่มรายชื่ออีก ๓ คน รวม ๑๐๙ คน นั้น มีจำนวน ๑๖ คน คือ

(๑) นางสาวสุนันท์ กิตติพันธ์ (ลำดับที่ ๗๕) พิจารณาลายมือชื่อ (ลายเซ็น) ในสำเนาใบสมัครสมาชิกพรรคพลังมหาชนของนางสาวสุนันท์ ฯ ที่ผู้ถูกร้องส่งมาให้ศาลรัฐธรรมนูญเพื่อยืนยันว่าเป็นสมาชิกพรรคพลังมหาชนจริง พบว่า มีลักษณะเหมือนกันกับลายมือชื่อที่ลงไว้เป็นหลักฐานในบันทึกคำให้การของนางสาวสุนันท์ ฯ ที่ให้ถ้อยคำไว้กับพนักงานสอบสวนของสถานีตำรวจภูธรอำเภอท่าลี่ซึ่งผู้ร้องส่งให้ศาลรัฐธรรมนูญ ตามเอกสารดังกล่าวเชื่อได้ว่า เป็นลายมือชื่อของนางสาวสุนันท์ ฯ จริง ส่วนลายมือชื่อในเอกสารบัญชีรายชื่อผู้เข้าประชุมใหญ่พรรคและหนังสือชี้แจงยืนยันว่ามาประชุมใหญ่พรรคของนางสาวสุนันท์ ฯ รวมทั้งเป็นหนังสือมอบอำนาจให้นายประชัน ฯ มาให้ปากคำแทนด้วย ซึ่งผู้ถูกร้อง

ได้ส่งให้ผู้ร้อง นั้น เป็นลายมือชื่อที่แตกต่างไปจากลายมือชื่อดังกล่าว จึงไม่อาจรับฟังได้ว่า เป็นลายมือชื่อของนางสุคนธ์ ฯ และนางสุคนธ์ ฯ เข้าร่วมประชุมด้วย อีกทั้งเมื่อนำข้อเท็จจริงดังกล่าวนี้ไปพิจารณาประกอบกับวันเดือนปี ที่ลงไว้ในใบสมัครสมาชิกพรรคพลังมหาชนของนางสุคนธ์ ฯ คือวันที่ ๒๕ พฤษภาคม ๒๕๕๒ ซึ่งเป็นวันเดียวกันกับวันประชุมใหญ่พรรค ครั้งที่ ๒/๒๕๕๒ ย่อมจะขัดหรือแย้งกับข้อบังคับพรรคพลังมหาชน ข้อ ๑๔ ที่กำหนดไว้ว่า “การสมัครเป็นสมาชิกพรรคให้ผู้สมัครยื่นใบสมัคร ตามแบบพิมพ์ของพรรคต่อเลขาธิการพรรคหรือประธานสาขาพรรค แล้วให้เลขาธิการพรรคพิจารณาเสนอต่อคณะกรรมการบริหารพรรคและเมื่อคณะกรรมการบริหารพรรคอนุมัติให้รับเป็นสมาชิกได้ สมาชิกผู้นั้นมีสิทธิได้รับบัตรประจำตัวสมาชิกไว้เป็นหลักฐานด้วย” จึงฟังได้ตามคำให้การของนางสุคนธ์ ฯ ที่ให้การไว้กับพนักงานสอบสวนของสถานีตำรวจภูธรอำเภอท่าลี่ ว่า ไม่ได้เข้าร่วมประชุมใหญ่พรรคพลังมหาชน ครั้งที่ ๒/๒๕๕๒ เมื่อวันที่ ๒๕ พฤษภาคม ๒๕๕๒

(๒) นางหนูเอื้อ คำปัญญา (ลำดับที่ ๖๕) พิจารณาลายมือชื่อในสำเนาใบสมัครสมาชิกพรรคพลังมหาชนของนางหนูเอื้อ ฯ ที่ผู้ถูกร้องส่งให้ศาลรัฐธรรมนูญ พบว่า มีลักษณะเหมือนกันกับลายมือชื่อที่ลงไว้เป็นหลักฐานในบันทึกคำให้การของนางหนูเอื้อ ฯ ที่ให้ด้วยคำไว้กับพนักงานสอบสวนของสถานีตำรวจภูธรอำเภอท่าลี่ ซึ่งผู้ร้องส่งมาให้ศาลรัฐธรรมนูญ เมื่อเป็นลายมือชื่อที่ทั้งฝ่ายผู้ร้องและผู้ถูกร้องอ้างตรงกัน ย่อมเห็นได้ว่า ลายมือชื่อที่ลงไว้ตรงกันนั้นเป็นของนางหนูเอื้อ ฯ จริง ส่วนเอกสารที่ลายมือชื่อของนางหนูเอื้อ ฯ แตกต่างไป โดยเฉพาะในบัญชีรายชื่อผู้เข้าร่วมประชุมใหญ่พรรคและหนังสือชี้แจงยืนยันว่ามาประชุมใหญ่พรรคของนางหนูเอื้อ ฯ ซึ่งเป็นหนังสือมอบอำนาจให้นายเสาร์ ฯ มาให้ปากคำแทนโดยผู้ถูกร้องจัดส่งให้ผู้ร้องไม่อาจรับฟังได้ และฟังได้ตามคำให้การของนางหนูเอื้อ ฯ ที่ให้การไว้กับพนักงานสอบสวนของสถานีตำรวจภูธรอำเภอท่าลี่ ว่าไม่ได้เข้าร่วมประชุมใหญ่พรรคพลังมหาชน ครั้งที่ ๒/๒๕๕๒ เมื่อวันที่ ๒๕ พฤษภาคม ๒๕๕๒

(๓) นายเบียง ภูเขียวศักดิ์ (ลำดับที่ ๗๘) พิจารณาลายมือชื่อของนายเบียง ฯ ในบัญชีรายชื่อผู้เข้าร่วมประชุมใหญ่พรรคพลังมหาชน พบว่า แตกต่างไปจากลายมือชื่อที่ลงไว้เป็นหลักฐานในบันทึกคำให้การที่ให้ไว้แก่พนักงานสอบสวนของสถานีตำรวจภูธรอำเภอท่าลี่ จึงฟังได้ตามคำให้การของนายเบียง ฯ ว่า ไม่ได้เข้าร่วมประชุมใหญ่พรรคพลังมหาชน ครั้งที่ ๒/๒๕๕๒ เมื่อวันที่ ๒๕ พฤษภาคม ๒๕๕๒

(๔) นายเสาร์ สุผา (ลำดับที่ ๖๖) และ

(๕) นายอ่อน อำนาจ (ลำดับที่ ๖๐) พิจารณาลายมือชื่อของนายเสาร์ ฯ และนายอ่อน ฯ ซึ่งลงไว้เป็นหลักฐานในบันทึกการให้ปากคำของบุคคลทั้งสองและที่เกี่ยวข้อง ตามที่ฝ่ายผู้ร้องและผู้ถูกร้อง

อ้างต่อศาลรัฐธรรมนูญ พบว่า มีลักษณะเหมือนกัน เว้นแต่เพียงลายมือชื่อที่ปรากฏในบัญชีรายชื่อผู้เข้าร่วมประชุมใหญ่พรรคเท่านั้น การที่ลายมือชื่อที่ทั้งสองฝ่ายอ้างตรงกัน ย่อมเห็นได้ว่า เป็นลายมือชื่อของนายเสาร์ ๑ และนายอ่อน ๑ จริง ฉะนั้น แม้คำให้การของนายเสาร์ ๑ และนายอ่อน ๑ จะกลับไปกลับมาก็ตาม แต่เมื่อลายมือชื่อในบัญชีรายชื่อผู้เข้าร่วมประชุมใหญ่พรรคแตกต่างไปจากลายมือชื่อที่ทั้งฝ่ายผู้ร้องและผู้ถูกร้องอ้างไว้ตรงกัน จึงฟังได้ว่า นายเสาร์ ๑ และนายอ่อน ๑ ไม่ได้เข้าร่วมประชุมใหญ่พรรคพลังมหาชน ครั้งที่ ๒/๒๕๕๒ เมื่อวันที่ ๒๕ พฤษภาคม ๒๕๕๒

(๖) นางหลั่น กำเนิด (ลำดับที่ ๖๓) และ

(๗) นางอำไพ บัณฑิตฐักดิ์ (ลำดับที่ ๗๑) พิจารณาลายมือชื่อในสำเนาใบสมัครสมาชิกพรรคพลังมหาชนของนางหลั่น ๑ และนางอำไพ ๑ ที่ผู้ถูกร้องส่งมาให้ศาลรัฐธรรมนูญ พบว่ามีลักษณะเหมือนกันกับลายมือชื่อในบันทึกคำให้การของบุคคลทั้งสองที่ให้ถ้อยคำไว้กับสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดเลย ซึ่งผู้ร้องส่งให้ศาลรัฐธรรมนูญ เมื่อเป็นลายมือชื่อที่ทั้งฝ่ายผู้ร้องและผู้ถูกร้องอ้างตรงกัน ย่อมเห็นได้ว่า ลายมือชื่อที่ลงไว้ตรงกันนั้นเป็นของนางหลั่น ๑ และนางอำไพ ๑ จริง ส่วนเอกสารที่ลายมือชื่อนางหลั่น ๑ และนางอำไพ ๑ แตกต่างไป โดยเฉพาะในบัญชีรายชื่อผู้เข้าร่วมประชุมใหญ่พรรค ไม่อาจจับฟังได้ และฟังได้ตามคำให้การของนางหลั่น ๑ และนางอำไพ ๑ ที่ให้การไว้กับสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดเลยว่า ไม่ได้เข้าร่วมประชุมใหญ่พรรคพลังมหาชน ครั้งที่ ๒/๒๕๕๒ เมื่อวันที่ ๒๕ พฤษภาคม ๒๕๕๒

(๘) พระภิกษุศ แคนชัย (ลำดับที่ ๕๓) พิจารณาคู่คนในบัญชีรายชื่อผู้เข้าร่วมประชุมใหญ่พรรคพลังมหาชน ลำดับที่ ๕๓ คือ พระภิกษุศ แคนชัย และไม่มีบุคคลชื่อ รศ แคนชัย ตามที่ฝ่ายผู้ถูกร้องอ้างปรากฏในฐานข้อมูลการทะเบียน กรรมการปกครอง แต่อย่างไร ประกอบกับพระภิกษุศ แคนชัย ให้ปากคำแก่สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดเลยว่า บวชมาตั้งแต่ พ.ศ. ๒๕๕๑ และลงลายมือชื่อไว้เป็นหลักฐานในบันทึกคำให้การ ซึ่งลายมือชื่อดังกล่าวแตกต่างไปจากลายมือชื่อของบุคคลลำดับที่ ๕๓ ในบัญชีผู้เข้าร่วมประชุมใหญ่พรรค จึงฟังได้ตามคำให้การของพระภิกษุศ แคนชัย ว่า ไม่ได้เข้าร่วมประชุมใหญ่พรรคพลังมหาชน ครั้งที่ ๒/๒๕๕๒ เมื่อวันที่ ๒๕ พฤษภาคม ๒๕๕๒

(๙) นายทองใบ ปัทมาลัย (ลำดับที่ ๖๘)

(๑๐) นางสาวหนูคิด แสงกันรี (ลำดับที่ ๗๒)

(๑๑) นายหนูพันธ์ กำเนิด (ลำดับที่ ๖๕) และ

(๑๒) นายพรหม ศรีเมือง (ลำดับที่ ๖๒) พิจารณาลายมือชื่อของบุคคลตาม (๕) (๑๐) (๑๑) และ (๑๒) ในบัญชีรายชื่อผู้เข้าร่วมประชุมใหญ่พรรคพลังมหาชน พบว่า แตกต่างไปจากลายมือชื่อที่ลงไว้เป็นหลักฐานในบันทึกคำให้การที่ให้ไว้แก่สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดเลย จึงฟังได้ตามคำให้การของบุคคลทั้งสี่ ว่า ไม่ได้เข้าร่วมประชุมใหญ่พรรคพลังมหาชน ครั้งที่ ๒/๒๕๕๒ เมื่อวันที่ ๒๕ พฤษภาคม ๒๕๕๒

(๑๓) นางชื่น บัวบาน (ลำดับที่ ๑๑๕) พิจารณาลายมือชื่อของนางชื่น ฯ ในบัญชีรายชื่อผู้เข้าร่วมประชุมใหญ่พรรคพลังมหาชน พบว่า แตกต่างไปจากลายมือชื่อที่ลงไว้เป็นหลักฐานในบันทึกคำให้การของนางชื่น ฯ ที่ให้ไว้แก่สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดกำแพงเพชร จึงฟังได้ตามคำให้การของนางชื่น ฯ ว่า ไม่ได้เข้าร่วมประชุมใหญ่พรรคพลังมหาชน ครั้งที่ ๒/๒๕๕๒ เมื่อวันที่ ๒๕ พฤษภาคม ๒๕๕๒

(๑๔) นางสาวพูนทรัพย์ ศรีสังข์ (ลำดับที่ ๑๐๒) พิจารณาลายมือชื่อของนางสาวพูนทรัพย์ ฯ ในบัญชีรายชื่อผู้เข้าร่วมประชุมใหญ่พรรคพลังมหาชน พบว่า แตกต่างไปจากลายมือชื่อที่ลงไว้เป็นหลักฐานในบันทึกคำให้การของนางสาวพูนทรัพย์ ฯ ที่ให้ไว้แก่สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดศรีสะเกษ จึงฟังได้ตามคำให้การของนางสาวพูนทรัพย์ ฯ ว่า ไม่ได้เข้าร่วมประชุมใหญ่พรรคพลังมหาชน ครั้งที่ ๒/๒๕๕๒ เมื่อวันที่ ๒๕ พฤษภาคม ๒๕๕๒

(๑๕) นางจินดา พิกุลทอง (ลำดับที่ ๑๑๖) พิจารณาลายมือชื่อของนางจินดา ฯ ในบัญชีรายชื่อผู้เข้าร่วมประชุมใหญ่พรรคพลังมหาชน พบว่า แตกต่างไปจากลายมือชื่อที่ลงไว้เป็นหลักฐานในบันทึกคำให้การของนางจินดา ฯ ที่ให้ไว้แก่สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดบุรีรัมย์ จึงฟังได้ตามคำให้การของนางจินดา ฯ ว่า ไม่ได้เข้าร่วมประชุมใหญ่พรรคพลังมหาชน ครั้งที่ ๒/๒๕๕๒ เมื่อวันที่ ๒๕ พฤษภาคม ๒๕๕๒

(๑๖) นางสาวดวงจันทร์ มังกระระมี (ลำดับที่ ๕๒) พิจารณาลายมือชื่อของนางสาวดวงจันทร์ ฯ ในบัญชีรายชื่อผู้เข้าร่วมประชุมใหญ่พรรคพลังมหาชน พบว่า แตกต่างไปจากลายมือชื่อที่ลงไว้เป็นหลักฐานในบันทึกคำให้การของนางสาวดวงจันทร์ ฯ (นางดวงจันทร์ จามะลี) ที่ให้ไว้แก่สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดชุมพร จึงฟังได้ตามคำให้การของนางสาวดวงจันทร์ ฯ ว่า ไม่ได้เข้าร่วมประชุมใหญ่พรรคพลังมหาชน ครั้งที่ ๒/๒๕๕๒ เมื่อวันที่ ๒๕ พฤษภาคม ๒๕๕๒

ตามข้อเท็จจริงและเหตุผลดังที่ได้กล่าวมา ประกอบกับผู้ถูกร้องได้ชี้แจงว่า บุคคลที่มีรายชื่อ และลงลายมือชื่อเข้าร่วมประชุม ซึ่งเจ้าหน้าที่ของผู้ร้องระบุผลการสอบสวนว่า ไม่ได้เข้าร่วมประชุม ไม่มีตัวตน หรือไม่ได้เป็นสมาชิก นั้น อาจเป็นไปได้ว่า เกิดจากการจัดฉากของนายสุวิทย์ ฯ ผู้คัดค้าน ด้วยการให้บุคคลใดก็ได้มาลงนามเข้าประชุมโดยใช้ชื่อของบุคคลดังกล่าว พร้อมกับยอมรับมาด้วยว่า ในการจัดประชุมใหญ่ครั้งนี้คณะกรรมการบริหารพรรคผู้ถูกร้องเชื่อโดยสุจริตว่า ผู้ที่เข้าร่วมประชุม ทั้งหมดเป็นสมาชิกพรรคผู้ถูกร้อง และผู้ถูกร้องไม่ได้ขอตรวจบัตรประจำตัวสมาชิกพรรคและบัตร ประจำตัวประชาชนของสมาชิกพรรคผู้ถูกร้องแต่อย่างใด เพียงแต่ขอร้องให้ผู้เข้าร่วมประชุมทุกคน ลงลายมือชื่อไว้เป็นหลักฐานเท่านั้น ผู้ถูกร้องจึงไม่อาจทราบได้ว่า รายชื่อและลายมือชื่อของผู้เข้าร่วม ประชุมนั้นถูกต้องมากน้อยเพียงใด การที่คณะกรรมการบริหารพรรคผู้ถูกร้องมีหน้าที่ตามพระราช บัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๒๐ วรรคหนึ่ง ที่บัญญัติว่า “ให้คณะกรรมการบริหารพรรคการเมืองมีอำนาจหน้าที่ในการดำเนินกิจการของพรรคการเมืองให้เป็นไป ตามนโยบายพรรคการเมือง ข้อบังคับพรรคการเมือง และมติของที่ประชุมใหญ่ของพรรคการเมือง” แต่ไม่กระทำหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดไว้ จึงฟังได้ว่า บุคคลผู้มีรายชื่อในบัญชีผู้เข้าร่วมประชุมจำนวน ๑๖ คน ดังกล่าว ไม่ได้เข้าร่วมประชุมใหญ่พรรคพลังมหาชน ครั้งที่ ๒/๒๕๕๒ เมื่อวันที่ ๒๕ พฤษภาคม ๒๕๕๒ อย่างมากที่สุดมีผู้เข้าร่วมประชุมใหญ่ครั้งนี้เพียง ๕๓ คน ไม่ครบ ๑๐๐ คน ผู้ถูกร้องไม่ได้ปฏิบัติให้เป็นไปตามข้อบังคับพรรคพลังมหาชน ข้อ ๖๕ และข้อ ๗๐ เป็นการไม่ดำเนินการ ให้เป็นไปตามมาตรา ๒๖ กรณีมีเหตุที่จะยุบพรรคการเมืองตามมาตรา ๖๕ วรรคหนึ่ง (๕) ได้ เมื่อ ผู้ถูกร้องไม่ดำเนินการประชุมใหญ่ให้เป็นไปตามข้อบังคับพรรคพลังมหาชน ข้อ ๖๕ และข้อ ๗๐ เพื่อมีมติให้เปลี่ยนแปลงข้อบังคับพรรคหรือกรรมการบริหารพรรค เห็นได้ว่า การที่ผู้ถูกร้องแจ้งให้ผู้ร้อง พิจารณาตอบรับการเปลี่ยนแปลงข้อบังคับพรรคและกรรมการบริหารพรรค ซึ่งเป็นกิจการที่กำหนดให้ ผู้ถูกร้องต้องดำเนินการโดยที่ประชุมใหญ่ ไม่ได้กระทำโดยที่ประชุมใหญ่ เป็นการไม่ดำเนินการให้เป็น ไปตามมาตรา ๒๕ ซึ่งเป็นเหตุที่จะยุบพรรคการเมืองตามมาตรา ๖๕ วรรคหนึ่ง (๕) ได้ด้วย

ศาลรัฐธรรมนูญโดยตุลาการศาลรัฐธรรมนูญเสียงข้างมาก จำนวน ๑๒ คน คือ นายกระมล ทองธรรมชาติ นายชุมพล ณ สงขลา นายปรีชา เฉลิมวิชัย นายพันธ์ จันทรปาน นายมงคล สระภูณ นายศักดิ์ เตชะชาญ นายสุจิต บุญบงการ นายสุธี สุทธิสมบุรณ์ พลตำรวจเอก สุวรรณ สุวรรณเวโช นายสุวิทย์ ธีรพงษ์ นางเสาวนีย์ อัสวโรจน์ และนายอูระ หวังอ้อมกลาง วินิจฉัยว่า กรณีมีเหตุที่จะ สั่งยุบพรรคพลังมหาชนได้ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๖๕ วรรคหนึ่ง (๕)

ส่วนตุลาการศาลรัฐธรรมนูญเสียงข้างน้อย จำนวน ๑ คน คือ นายมานิต วิทยาเต็ม วินิจฉัย
ให้ยกคำร้อง

โดยเหตุดังกล่าวข้างต้น ศาลรัฐธรรมนูญจึงอาศัยอำนาจตามความในพระราชบัญญัติประกอบ
รัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๖๕ วรรคสอง สั่งให้ยุบพรรคพลังมหาชน

นายกระมล ทองธรรมชาติ ประธานศาลรัฐธรรมนูญ

นายจุมพล ณ สงขลา ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

นายปรีชา เฉลิมวณิชย์ ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

นายผัน จันทรปาน ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

นายมงคล สระแก้ว ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

นายมานิต วิทยาเต็ม ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

นายศักดิ์ เตชะชาญ ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

นายสุจิต บุญบงการ ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

นายสุธี สุทธิสมบูรณ์ ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

พลตำรวจเอก สุวรรณ สุวรรณเวช ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

นายสุวิทย์ ชีรพงษ์

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

นางเสาวนีย์ อัสวโรจน์

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

นายอุระ หวังอ้อมกลาง

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ